

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évt. 199. szám

Szombat, 1926. szeptember 4.

Alapos leckét

adott Nagybritannia népszövetségi delegátusa a spanyol nagyravágyásnak. Nem csak ellene nyilatkozott Spanyolország tanácsstagsági követelésének, hanem egyúttal arra is figyelmeztette, hogy kitérésével magának többet fog ártani, mint a Népszövetségnek.

E világos és kíméletlen angol álláspont, mely kétségtelenül a brit közvélemény megnyilatkozása, abból a határozott meggyőződésből ered, hogy a világbékét csak a Németországgal való, teljes és őszinte barátság és megértő együttműködés biztosíthatja. Amíg a hatalmak Locarno-hoz eljutottak, nehéz és válságos utat kellett megtenniök, de ha már ott sikertől Németországgal találkozniok, a további utat is a nagy célhoz együtt kell folytatniok. Ez a további ut Németország belépése a Népszövetségbe és teljes egyenjogúság alapján való helyfoglalása ennek a tanácsában.

Azonban az irigység, az önzés, a gyűlölet ármányt szőtt a nagyszerű béke-törökvis ellen; a Népszövetség mult ülésén Brazília képviselője, támogatta a spanyol, olasz, francia és rokonlelkű intrikusoktól, vétőjával megakasztotta Németország felvételét és a locarno-i egyezmény ünnepest megpecsételését.

Most Brazília szerepét, titkos buzdítás és támogatás mellett, Spanyolország és részben Lengyelország vállalta; nekik kellett volna ezuttal lehetetlenné tenni Németország tanácsstagságát a Népszövetségben. Sikerük annyit jelentett volna, mint az eddigi békeállapotokat ha lomra dönteni, Németországot teljes visszavonulásra kényszeríteni és a hatalmaskodásnak azt a rendszerét, mely a győztes államokat és bolygókat mai pozíciójukban biztosítja, továbbra is fenn tartani. Az Egyesült-Államok már megcsömörlött ettől az állig fegyverben, a legyőzött országokkal ridegen és önzőn bánó, a kisebbségek jogait teljesen neglígáló és az igaz békeakaratot lépten-nyomon kompromittáló rendszertől és visszavonult Európától, s már csak a kihítelezett aranyait várja tőle.

A francia politika még Briand külügy miniszterségével sem volt soha teljesen mentes az előítéllettől és a hátsógondolatoktól. Amióta azonban Poincaré került újra a kormány élére, szemmel látható, hogy Locarno irányától messze elkanyarodott és oroszánrésze van abban a merényletben, melyet a spanyol ambíció intézett Németország felvétele ellen. A francia delegátusnak a tanulmányi bizottságban tett javaslata erre az újabb elfogult francia álláspontra a legjobban jellemző.

Nos, a Térias angol felfogás és őszinte békeakarata ennek a legújabb ármányának a szövevényeit tépte szét durva kézzel, de a nagy kötelesség áthatottságával. Németországnak fel kell vennie a Népszövetségbe és egyedül kell ott most tanácsstagságot foglalnia. Ez a meg-

állapodás szentségének, a kormányok korrektségének és a béke komoly akarásának a feltétele. Nem lehet fenyegetéssel preszionálni a Népszövetséget és Spanyolország inkább lépjen ki a szövetségből, semhogy kedvéért Németország közreműködését a világbéke javára kockáztassák.

Ezt a brit álláspontot, melyet kétség-telenül magáévá tesz a Népszövetség plé-

numa is, a legnagyobb elégtétellel fogadjuk, mert Németország akadálytalan felvételében és egyenjogu részvételében mi is a béke biztosítékát és egy olyan erkölcsi és szellemi erőnek az érvényesülését látjuk, mely a nemzeti kisebbségek jogait és javait is becsülettel és sikerrel fogja szolgálni.

Spanyolország nem kap tanácsstagságot a népszövetségben

Anglia a legmélyebben foglalt állást a spanyol kívánság ellen - Ha Németországot felveszik a népszövetségbe, megszállt területeit azonnal ki kell üríteni

Tangerben kihirdették az ostromállapotot

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szenzációs és hatásában kiszámíthatatlan eseménye van a Népszövetségnek. Spanyolország ama követelése, hogy a Népszövetségben tanácsstagságot kapjon, Anglia szigorú és hajthatatlan magatartásán hajótörést szenvedett, s most Spanyolországnak vagy ki kell lépnie a népszövetségből vagy szégyenszemre lenyelni a nagy és kemény galuskát. Kudarcaiban azok az államok is osztoznak, melyek titkon és nyíltan azzal a céllal támogatták, hogy Németország belépését

a Népszövetségbe megakadályozzák és az egykori német gyarmatokra szintén igényt támaszthassanak.

Ebben a határozatban, mely kétségtelenül a Népszövetség teljességétől is megerősítést fog kapni, az az egyenes és határozott brit álláspont érvényesül, mely Németország zavartalan felvételét Európa és a világbéke biztosítékának tekintik.

A nagyérdemű eseményekről az alábbi távirataink számolnak be:

Amíg Németország nincs felvéve, más nem kaphat tanácsstagságot

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Népszövetség tanácsának tanulmányi bizottsága szerdán délelőtt tartotta zárülését. Fromageot francia delegátus ismert javaslata Spanyolországnak és Lengyelországnak hároméves nem állandó tagságot szán azzal a hozzáadással, hogy a mandátumok leteltével újra választhatók lesznek. Ezzel a javaslattal szemben a Daily Telegraph értesülése szerint Sir Cecil angol delegátus azt a póttindítványt tette, hogy a tanács csak akkor határozzon a nem állandó, de újból választható államok képviseléről, ha már

egy ülészenon bebizonyították, hogy méltók a bizalomra és a tanácsstagsággal járó felelősség viselésére.

Az angol delegátust nem tévesztette meg Belgium, Svédország és Olaszország előzékenysége, mellyel a francia javaslattal támogatták. Anglia sajnálná, ha Spanyolország kilépne a Népszövetségből, valamint Brazília kilépését is sajnálja, de meggyőződése, hogy

Spanyolország kiválása kevesebbet ártana a népszövetségnek, mint amennyit károsodnék Spanyolország a kilépésével.

A Népszövetség nem függhet emilyik állam fenyegetésétől és addig a tanács-

tagok számának szaporításáról nem lehet szó,

amíg Németország fel nincs ruházva az állandó tanácsstagsággal

A Daily Telegraph szerint Genfben az angol álláspont fog érvényesülni.

Mi lappang a spanyol kívánság mögött?

A francia lapok, mint Párisból jelentik, felvannak bőszerű Angolország ellen, melynek részéről további bonyodalom várható. A Quotidien című lap zsarolást emleget; a Figaro spanyol-olasz földközi tengeri összeesküvésről ír. Azt gyanítják, hogy Primo de Rivera mögött Mussolini van, akinek érdekében volna, ha a Népszövetségben vita támadna a gyarmatokról, mivel nekik maguknak is koloniális aspirációik vannak.

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tanulmányi bizottság délig tartó ülésén egyhangulag elfogadta az albizottság előterjesztését a nemállandó tanács tagok választásáról. Spanyolország képviselője tartózkodott a szavazástól. A délutáni nyilvános ülés tárgyalta Spanyol

100 lej Zürichben nyitáskor
2.57 és fél svájci frank

ország igényét az állandó tagságra. Vala-
mennyi 14 tag nyilatkozott a spanyol
követeléseiről. Mindannyian rokonérzettel
szóltak Spanyolország népszövetségi
munkájáról, azonban Motta elnök meg-
állapította, hogy

**a spanyol igényeknek részint a
népszövetségi egységokmányból
következő elvi, részint pedig po-
litikai okokból megfelelni lehe-
tetlen.**

Palacios spanyol delegátus kijelen-
tette, hogy álláspontja megváltozhatatlan.
Megköszönte egyúttal a Spanyolországot
mellátó nyilatkozatokat, melyekről a
kormányának lojálisan be fog számolni.

Németország a népszövetségben

Motta elnök ezután közölte, hogy a
bizottság jelentését megküldik a tanács-
nak.

Kijelentette továbbá, hogy

**Németország a népszövetségbe
való belépése alkalmával a ta-
nácsban is állandó helyet kap.**

A Morningpost diplomáciai tudósító-
ja, mint Londonból jelentik, hosszabb
cikkekben foglalkozik a helyzettel, amely a
rajnai megszállás dolgában áll elő. A
Németország belépett a Népszövetségbe.
A lap szerint a népszövetségi alapokmány
első fejezete értelmében már nem tart-
ható fenn tovább az idegen megszállás
Németországban, azaz a Népszövetségnek
a többi taggal egyenlő jogu tagjának terü-
letén, s ez okból rövidesen meg kell szün-
nie a francia-belga-angol csapatok meg-
szállásának is a rajnai tartományokban.

Tangerben még tart a nyugtalanság

Azok a lapjelentések, hogy az angol
és francia kormányok a spanyol memo-
randumra elutasító választ adtak, Tan-
gerben még jobban kiéleztek az ellenté-
teket a különböző nemzetiségek közt. A
közigazgatási hatóságok Tangerben kihir-
dették a kivételes állapotot és minden in-
tézkedést megtettek, az esetleges zavarok
elfojtására.

A belga acélgyárosok a nemzet- közi fröszhöz csatlakoznak

BRÜSSZEL. A belga acélgyárosok ta-
nácskozásai azzal az elvi megállapodással
végződtek, hogy a nemzetközi acélfrösz-
höz csatlakoznak.

Véget ért az osztrák nemzetgyűlés

BÉCS. Az osztrák nemzetgyűlés nyári
ülésezése egyelőre véget ért.

Arad város éles választási harcnak néz elébe

Önálló listát adott be a munkásság

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.)
A választásra lázasan készülődnek a külön-
böző politikai pártok. Bonea prefektus párt
közi listát alkart volna összeállítani, de a
nacionálisták az utolsó pillanatban kije-
lentették, hogy kivonják magukat a közös
listából, mert Barabásai nem jelöltetik
magukat közösen.

Mig a nemzeti párt a prefektussal kö-
zölte, hogy a választásig exponált Barabás-
sal nem működik együtt, addig a Magyar
Párt kijelentette, hogy jelöltébe semmi-
féle beleszólást nem enged. Amint az e-
zőlekekből látszik, Arad városa aighanem na-
gyon éles választások előtt áll.

A paktum megkötésére van az a kö-
rülmény is, hogy a munkásság, amely teg-
napig szintén tárgyalta az egyezményes lis-
táról, ma küldöttségileg önálló listát nyaj-
tott be Hargótt György törvénykezési elnök-
helyetteshez. E névjegyzéken elsőnek Vos-
tinar György párttitkár szerepel, azután kö-
vetkezik Baga János titkár, Erdélyi István
kisiparos, Bogdán Avram kiskereskedő és
Fáskerti Tibor újságíró.

A régi Felsőmagyarországon tót lett a bíróság hivatalos nyelve

A kisebbségek nyelvhasználatát Csehszlovákiában is elkobozták

PRÁGA. (A Brassói Lapok tudósítójá-
tól.) A mai nappal életbe lépett az a ren-
delet, amely a járásbíróságok új beosztá-
sát állapítja meg és valóságos számúzi a
kisebbségek nyelvét a bírói tárgyaló ter-
mekből. Ez a rendelet megszünteti a stub-
nyafürdői járásbíróságot, amely a mult-
ban németül tárgyalhatott, mivel a kerü-

letben a lakosság negyven százaléka német.
A kassai, rimaszombati, nyitrai és gálszécsi
járásbíróságok szeptember elsejétől kezdve
nem tárgyalhatnak magyar nyelven. A szept-
ember előtt leadott kérvényekre és be-
adványokra már tótul válaszolnak az igaz-
ságügyi hatóságok.

A bánáti bolgárok városában

**Vinga három főnevezetessége — A jövő generációnak nem szabad sem
magyarnak, sem németnek, sem bolgárnak lennie**

**Vingai tanítók újfajta találmánya: román ortografiára fogott magyar és
bolgár családnevek**

VINGA. (A Brassói Lapok tudósítójá-
tól.) Tizennégy személy és gyorsvonat ha-
lad át naponta Vinga vasúti állomásán. Az
utas csodálva szemléli az éleje táruló ké-
pet. Kerék halom, teleépítve házakkal, a
melyeknek csak a tetői kiandulnak ki a
sűrű üde lombzajt közül. És egészen fönt:
dombot, községet, házakat mintegy védő-
szárnyai alá véve, magas ivetű, hatalmas
dómszerű templom trónol, amelynek mind
akét tornyáról hiányzanak a felső kupok.
(Az egyiket a vhar tépte ki, a másikat egy
bontották le.) S amíg a vonat vesztegelt
gyors árusok lázas sietséggel, fehér ska-
tulyákat kímálnak kosaraikból megvételeire:

— Friss vingait vegyenek!

Ez Vinga, az első pillanatra a hajdani
rendezett tanácsú város — ma község — és
máris tisztában vagyunk három főnevezet-
ségével: hogy dombon épült, melyet egészen
belső, hogy gyönyörű görög temploma
van, s hogy a községből jönné, izletes es-
koládében kerül ki. Mihelyt aztán be is
nőzünk Vingára, még egy dolog köti le
figyelmünket: e nagy község lakosságának
zömét bolgárok alkotják. Dereki, szelid és
jóérzésű nép, amely kétszáz évvel ezelőtt
katholikus őshitét magával hozva, telepe-
dett meg itten.

Az anyanyelvi oktatás érdekében

Mily jóleső, béklés lehet az élet itt, ez
a gondolat fogja kizoztat, amikor gyönyörű
fasoron, impozáns, platosszerű lépcsőzet-
en át feljutunk a községbe: mindenütt szépen
rendezett utcák, tiszta járdák, Hamarosan
megtudom azonban, hogy a régi, hagyomá-
nyos néke fel van dülva. Izgatott csoport-
tal találkozunk, aláírásokat gyűjtenek az
anyanyelvi oktatás megvalósítására megün-
dült akció során. E határozottan kisebbsé-
gi városkában ugyanis egyes egyedül rom-
ánul oktatják az iskolákban s az emiatti
sokéves elkeseredést most, hogy az új bíró,
Szmok Tamás az anyanyelvi oktatás keresz-
tülvitelét programjába vette és mindjárt
munkához is látott: öröm és remény vál-
totta fel.

Vingán az 1923-as népszámlálás szerint
lakott: 834 román, 772 magyar, 562 német,
24 zsidó és 2645 »más.«

— Ezek az »altii« a mások mi volnánk.
Bolgárok — mondogatják szomorúan az em-
berék. Elképzelhető, mily jól e'elt nekünk,
senkinek névtelenkedés, amikor a vingai
Magyar Párt megalakulásakor Osztie An-
dor főtitkár a tömegtelen számban megje-
lent bolgárok kérdésére ezt a választ adta:
ti, akiket senki be nem fogad, ha önként
jöttek, mi testvéri szeretettel a köztünk-
re ölelünk...

Es volna még egynéhány hozzászólás a
statisztikához. A rovatba, hogy »magyar«
legnagyobb juthatott le vajki: több a
magyar Vingán, mint amennyit a statisztika
ki mutat. Egy Rígó nevű bolgárt németnek
vettek, mert az anyja német volt, ugyzin-
tén németnek írták be egy jönné üggyé-
del, ki magyarnak vallja magát. Pálincás
Kovács pedig azért került a németek rova-
tába mert — a felesége német. Ezzel szem-
ben a kimutatott románok egyréz — már
nincs Vingán: a jugoszlávai menekültek
ezek, akik azóta Fénakon, Zadányon és
másutt lettek letelepítve.

Igy korrigálva a statisztikát, annál szem-
betűnőbb, miért nincs Vingán sem magyar
sem német, sem pedig bolgár fannyelvű ok-
tatás. Amikor pedig már magyar tanköte-

les is van százhusz: éppen két osztályra
való!

Vingai tanítók patentje

Már hogyme lennének elkeseredve az
emberék, amikor gyermekük az iskolában
még csak olvasni sem tanulnak, sőt, — még
a nevüket sem tudják leírni a gyermekek!
Vinga hét tanítója közül három régi van.
Különösen az utóbbiak odáig mennek a ro-
mánosításban, hogy a gyermekük bármily
hangzása neveit is román ortografia szerint
írják s ilyen írásra oktatják a tanulókat is.
Igy lett a Markó Pátról Marcu Pável, a Ma-
gyarból Maghiar, a Tóthból Tout, sőt a
Szász Andrásból Sas... S a bolgárok sem
jártak különben. Náluk is a Bogdanovból
Bogdan, a Csokánból Ciocan, s a Vaszilcsin-
ből Vasilescu lett. S ha a tanulókat mégis
másként írják neveiket, mint ahogyan a
tanító akarja: kemény verés a vége.

Mikor egyszer a nevek írásmódja miatt
szó esett, újból a vingai főiggyőző volt, ki
a tanítók ideáját pártolta, így állítván be
a dolgot:

— Nem kötelessége a tanítónak a gyer-
mek anyanyelvük ortografiáját ismerni...

Pedig az a tanító is csak okmány alap-
ján írja be a gyermekket az iskolába. Más-
olja csak le a betűket, amint abban a név-
írásnál egymás mellé vannak rakva!

Csak a hit malasztja...

Csak a templomban beszélnek még a
néphez a maga nyelvén, bolgáru magya-
rul, németül, és csak a hittanórán tanítják
a gyermeküket illető anyanyelvükön. Leg-
alább ősi vallása maradt meg a népnek, ez
volna a vigasza, ha nem volna az is — az
iskolában már! — lámadsnak kitéve. Meg-
verte ugyanis a tanító a fiukat, mert a
templom előtt kalapot emeltek. A jogcím
az volt hozzá: »rendetlenkednek.« S amikor
feljösségre vonták a tanítót, nagybősen
válaszolt:

— Ugyan kérem, más ház előtt sem
veszi le az ember a kalapiját, a templom is
csak olyan ház, mint a többi...

Mindezeket most megsokallotta a jó-
lelkű nép és különösen egy Bortos nevű ta-
nító ellen van elkeseredve, akinek rovására
az említett hihetetlen furcsaságok javaré-
sét kell írni. Követelik most a vingaiak azt,
amireh jussuk van, a dombtetőn épült há-
náti bolgár városkában, mely felett mint
egy védőszárnyait tergetve Vingára a ma-
gas ivetű dómszerű templom öröködel, ez
az akció tartja értheő módon lázban az
emberéket, ez ma a legfontosabb kérdés
Vingán.

(Bánáti)

Nem engedték meg a kommunisták bécsi nemzetközi kongresszusát

BÉCS. Ausztria kommunista pártja az
ifjumentek nemzetközi kongresszusát
akarta közelebb megtartani Bécsben, de
a rendőrség nem engedélyezte, mivel
az árumintavásár alkalmával sok idegen
lesz Bécsben és mind az idegenek nyu-
galmát, mind az élénk üzleti forgalmat
megzavarhatná a kongresszus. A rend-
őrség a közbiztonságot és közjólétet i-
féli a kommunisták gyűlésétől.

Groza miniszter Makkai püspökkel tárgyal a Kun-kollégium ügyében

Ma délután lesz a döntés

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Dr. Groza P. miniszter Kolozsvárra érkezett abból a célból, hogy Makkai református püspökkel befejezze a szászvárosi Kun kollégium ügyében a tárgyalásokat. Groza kijelente te tudósítónknak, hogy ebben a kérdésben az évek folyamán rendkívül sok politikumot keverték. A miniszternek az a célja, hogy kölcsönös jóakarattal kiküszöbölje a szeszvedélyességet és politikumot s olyan kivezelő utat találjon, amely a régóta vajdó kérdés végére pontot tesz.

Groza annál jobban szeretné a kérdés békés elintézését, minthogy ő is a Kun-kollégium növendéke volt és az ottani öreg pro-

fesszorokhoz meleg érzelmi szálak fűzik.

A miniszter hangsúlyozta, hogy ebben az ügyben már a dévai tanácskozások során pozitív lépések történtek a köztedés felé.

Az intézet átadása ellenében a kollégium vezetősége 20 millió lejt kér, viszont a románság részéről 15 millió lejt ígérték.

Tudósítónk arra a kérdésre, hogy a kormány mit szól ehhez, kifejtette, hogy ebben az ügyben tegnap este minisztertanács volt, amelynek pontos utasításait majd közölni fogja Makkai püspökkel.

Dr. Groza ma délután találkozik Makkai püspökkel és reméli, hogy tárgyalásainak eredménye lesz

A kormány a kisebbségi sérelmek orvoslását óhajtja

Dr. Prie Octavián kamarai alelnök beszámolója szülőfalujában — A képviselő magyar beszéde a falu magyar lakosságához

SZAKADAT. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Gyönyörű vasárnap délután... A kis oltvidéki falu vakító fényre meszelt házai bágyadtan állanak a forró szeptemberi napsütésben. A Nejoj és a Szurul, — e két évezredes öre a szeszélyesen kanyargó Olt mellékének, — jila palástjában szeliden tekint le a kis ezüst sztag baloldalán elterülő fatúra. Elérhetetlen magasságból boldogan mosolyog a kékelő mennyboltozat, mint a hogy pajkos leányok kacsingatnak a községi korcsma előtt gyülekező legényekre. A tisztára seprtt uccákon ünnepi gunyába öltözött emberek áldogálnak. A vecsernyének immár mind a három templomban vége van, ráérnek hát meghányani-vetni a világ folyását. Románok és magyarok vegyülnek el a tarka tömegekben. Itt nyoma sincs a nemzetiségi gyűlölködésnek. Evszázadok óta közösen szántogatják az Oltvidék termékeny síkságát, együtt szüretelik le a barna dombokon érő zamatos szőlőgerezdeket, mire való volna hát itt a gyűlölködés? Az az urak dolga, akik a politikát csinálják és ennek meg is felelnek emberül. A szegény ember termésre készíti elő az áldott anyaföldet, adót fizet, hogy zökkenés nélkül forogjanak az államgépezet kerekerei — és fajra való tekintet nélkül szereti embertestvérét.

Egyszerre csak véstjólóan kongani kezdenek a három templom harangjai. A jámbor idegen riadtan keresné, merre lobognak az emésztő tűznek lángjai, a jó fatusiaknak azonban arcizmuk sem rándul meg. Ok már ismerik a különös hiradást, mely a község-háza elé szöktetja a falu lakosságát.

A tömegek lassan el is indulnak a jelzett hely felé. A község-háza csinos, modern épület, homlokzatán a háromnyelvű felirással:

KÖZSÉGHÁZA
CASA COMUNALA
GEMEINDEHAUS

mely ittmaradt ékes bizonyossága a magyar impérium »soviniszta« korszakának. Ma már természetesen a magyar és német felírás fe van meszelve, csak itt-ott ütköznek ki a méz alól a markáns betűk.

A község-háza magas lépcsőzetén feltűnik dr. Prie Octavián, volt államtitkár, jelenleg kolozsmegyei képviselő és kamarai alelnök alakja. Szóvátai kuráját félbeszakítva leszaladt szülőfalujába, hol felesége és gyermekei nyaralnak, hogy kipihenje a legutóbbi közoktatásügyi ankét izgalmaikat. A ragyogó vasárnap délután óráit felhasználja, hogy szőjon népéhez, melyhez ma is vérségi kötelek fűzik. A beszéd egy kis népies politikai beszámoló az Averescu kormány eddigi munkájáról.

A kormány — ugymond, — minden igyekezetével azon van, hogy egy boldogabb jövőnek alapjait lerakja. Persze az eredmény nem észlelhető azonnal, mert a jelenlegi kormánynak roppant nehéz a helyzete. A négy évig tartó liberális uralom teljes romlásba döntötte az országot. Most nem könnyű feladat a romokat eltakarítani. A drágaság szaz ennek nyomán járó inség mind a liberális uralomnak a következménye.

Az Averescu regime azonban mindent helyre fog hozni. Ok akották a becsületes agrártörvényt, amit azonban elgáncsoltak a balkezes liberálisok. Most azonban a hibák ki lesznek korrigálva, a falvak dojgozó népe földhöz és erdőhöz fog jutni. A kormánynak a konszolidáció e nagy munkájában azonban szüksége van a néptömegek támogatására is. Az erdélyi román nép azonban, mint az elmult nyolc év mutatja, még mindig nem értette meg az idők szavát. Ellensége a mindenkorai kormányoknak. Ez azért van, mert ezer évig nekünk soha nem volt kormányunk. Most azonban megváltozott a helyzet.

Averescu a román népnek legigazibb barátja.

(Egy hang: azért emelték a dohányt és pálinka árát!)

A dohány és a szesz árát azért kellett felemelni, hogy az ország jövedelmei szaporodjanak. A szeszből eddig csak a szeszgyárosok húzták a hasznót, akik pedig tudvalevőleg nagyrészt idegenek. (?) A szeszforgasztás korlátozása különben is csak jóteknony hatást gyakorol az ország népére. Az emberek kevesebbet isznak és többet dolgoznak miáltal előnyösebb anyagi helyzetbe kerülnek. Ezekben az intézkedésekben is tehát a nép boldogságát és jólétét tartotta szem előtt Lepadatu pénzügyminiszter.

Beszéde végeztével a volt államtitkár azon óhaját fejezte ki, hogy a falu magyar lakosságához is szeretne szólni, akiket úgy a multban mint a jelenben testvéreinek tekint.

A magyarsághoz intézett szavait magyarul mondotta el.

A magyaroknak — ugymond — hazájukban bele kell törődniök a változott helyzetbe. A jelenlegi kormánynak, mely a Magyar Párttal a csucsai paktumot megkötötte, őszinte óhaja a paktum pontjait valóra váltani. A kisebbségi sérelmeket, — amik tagadhatatlanul léteznek, — sürgősen orvosolni fogja.

Az általános kisebbségi sérelmeken kívül azonban ő, mint a község szülöttje, külön is bármikor az itteni magyarság rendelkezésére áll. Csak bizalommal forduljanak hozzá, hiszen ő soha sem volt magyarfó.

Dr. Prie szavaira, a helybeli magyar lelkes válaszolt. Abban a pillanatban, — mondotta, — amikor Erdély földjén a tényleges hatalom a románság kezébe került, fölismertük a helyzetet és leszámoltunk a multtal. Az új államkeretbe behelyezkedtünk, mert boldogulásunkat itt akartuk továbbra is megtalálni. Új hazánknak becsületes polgárai voltunk kiktől távol állott minden irredentizmus s a román állammal szemben nyílt magyar lélekkel teljesítettük a ránk háruló kötelesegeket. Mégis nem egyszer súlyos sérelem ért bennünket. Iskolánkat folytonosan zaklatták, pedig ez az iskola nem akart mást mint valóra váltani a homlokzatára írt jellegét: Itten formáltatik az gyermeki elme, hogy bele oltassék az Isten félelme. Kéri a volt államtitkárt, hogy ha a jövőben hasonló zaklatások érnék a magyar iskolát, nyujtson segítségül. Prie ezt készségesen megígérte.

A beszélgetés barátságos kézzorítással ért véget, mely után a szakadati magyarok azzal a reménységgel tértek házaikba, hogy a nehéz esztendőnk után talán-talán mégis egy derültebb korszak fog az egész erdélyi magyarságra felvirradni. Biró László.

Drágasági ankét Marosvásárhelyen

Marosvásárhely az ország legolcsóbb városa

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap délután érkekezletet hívott össze dr. Bernády György polgármester a drágaság kérdésében. Az értekezleten bivatалosak voltak a főügyész, a vármegyei és a rendőrprefektus, a munkaügyi inspektor, az állandó választmány tagjai, a termelők és értékesítők képviselői, a földművesek szövetsége, a Kereskedelmi Társulat és a különböző ipartársulatok elnökei.

Az értekezlet megtartását a főügyésznek a polgármesterhez benyújtott panaszai telet szűkségessé, amelyben emondja a főügyész, hogy bár a lej állandóan javult, a marosvásárhelyi piacon, beleértve különösen a kereskedéseket, az árak, amelyek a lej romlásával fölemelkedtek, a mai napig nemcsak, hogy le nem szállottak, hanem még most is napról-napra emelkednek. A város prezizise követeli, hogy ezek az állapotok megszűnjenek és a piaci árak a pénzviszonyokhoz mértén alakuljanak.

Az értekezletet Bernády polgármester nyitotta meg, ismertette annak fontos célját, remélvén, hogy sikerülni fog a vevő közönség és az árusító osztály közötti elletéket áthiadni.

Bretter Vilmos a kereskedők érdekében előadja, hogy az árak most nem emelkednek, az eddigi árakat azonban nem lehetett leszállítani, mert azokat az árucikkeket még a pénzés idején az akkori ártban szerezték be. A lej emelkedése még atig pár napos, a kereskedők is lefogják számitani az árakat, mert hiszen nemhogy a törvényben megengedett harminc százalékos nyereséggel árulnának, de sokkal kevesebbet is beérnek. Az árak lenyomására ugyanis kényszeríti őket a konkurrencia, a pénzkrisis és a nehéz anyagi viszonyok.

Orbán Balázs a Földműves Szövetség nevében, Incze László a sütőiparosok nehéz anyagi viszonyait tárja fel s megállapítja felhívott nyomós adataival, hogy a sütemények árát lejobbit számitani már nem lehet.

Enyedy Jenő a mészárosok nevében szólal fel, s kifejteti, hogy az országban sehol sem adják a húst olyan olcsón, mint Marosvásárhelyen.

Hosszas eszmecsere után Kovács Elek tanácsos előadja, hogy a más városokban beszerzett adatok alapján beigazojtnak veszi, miszerint az árviszgáló bizottság munkáját híven és becsületesen végezte. A máxi mált árak megváltoztatására nincs ok, s hogy Marosvásárhely az ország egyik legolcsóbb városa közé tartozik.

A miniszterium jóváhagyta Szendrey Mihály koncesszióját

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Végre megérkezett a kultuszminiszter intézkedése az aradi színházról koncessziója ügyében. A koncesszió megengedi Szendrey Mihálynak, hogy szeptembertől kezdve tizenegy hónapon át játszassék Aradon és Máramarosszigeten.

A koncesszió azonban kötelezi Szendreit, hogy a színház helyiségét hatvannyolc estére ingyenesen adja át a román társulatnak. Az interim bizottság maga is belátja, hogy ez indokolatlan kívánság. Miért ne kap hatna Szendrei kártalanítást például a Carabus-szintársulattól, mely ragyogó bevételeket szokott beszédni.

Ha már Szendreynek kötele sége lesz a román szintársulatokért anyagi áldozatokat hozni, azt a kérést terjeszti a miniszterhez, hogy csak komoly román színház kulturális törekvéseit kelljen támogatnia.

Rendkívüli ülészakra hívták össze a szobranjét

SZÓFIA. A szobranjét rendkívüli ülészakra hívták össze.

Négy nőt gyilkolt meg Gaston Guyot, a dúsgazdag francia földbirtokos

Vonatot rabolt ki, gyujtogatott, öt embert ölt meg, sikkasztott és hamisan kártyázott

PÁRIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Gaston Guyotnak, a gyilkosság miatt letartóztatott párisi milliomosnak alakja egyre romantikusabb és fantasztikusabb színekben bontakozik ki. A Brassói Lapok már megírta, hogy Guyot-t barátjának Marie Louise Beulaguet telefonos kisasszonynak megölésével vádolták, hogy a milliomos még mielőtt lefoghatták volna, megszökött Párisból és névtelen leveleket küldözgetett a rendőrségnek a nyomozás tévútra vezetése végett, s hogy végre napokig tartó izgalmas hajszá után, el is fogták a vidéken rejtőző nőgyilkost. Guyot eleinte mereven tagadott. Elismerte ugyan, hogy együtt volt aznap este barátjának, a mikor a gyilkosság történt, de azt állította, hogy egy apró összeveszés után békében vált el tőle. Később már beismerte, hogy ő ölte meg a szerencsétlen nőt — de mielőtt fogságban volt, újabb és újabb, nagyarányú büntettek bizonyultak a milliomosra. Kiderült, hogy ez a dúsgazdag párisi kereskedő, tőzsdespekuláns és földbirtokos, aki a társaságban mint előkelő gentleman szerepelt, olyan fantasztikus életet élt, amelyhez csak Jókai Fátia Negrájának élete hasonlítható. Eddig négy nőt ölt meg ez a modern kékszakáll, s amiközben nappal előkelő társaságban járt és nagytekintélyű üzletemberekkel tárgyalt, éjszakánként a sötét lebujsok apacsáival szövetkezett a legközségesebb rablások, gyujtogatások betörések végrehajtására.

A két feleség

Gaston Guyot energikus, elszánt, kalandortermészetű ember, aki az élet minden ágában, a szerelemben és üzletben egyaránt márvól-holnapra határozta el a legvégzetesebb lépéseket. Ismerték házard kártyapartijairól és merész tőzsdespekulációjáról.

A nagyváros különböző kétes elemeiből valóságos vazallus hadat toborzott obszkurus terveinek végrehajtására. Már azelőtt is feltűnt, hogy néha valóságos automobiltábor kísérté az autóját, — mint most kiderült, hetvenöt autót áll rendelkezésére, amelyen az országban szerte-széjjel küldözgette cinkosait, ügyeit elintézésére.

Guyot kétszer házasodott és

mind a két felesége rövid házasság után meghalt:

az egyik állítólag agyrázkódásban, a másik spanyol influenzában. Az emberek még mielőtt gondolni mertek volna arra, hogy gyilkossággal vádolják Guyot-t, az asszonyok szerencsétlenségének nevezték el. Miután második felesége meghalt, ő is kijelentette egy barátjának, hogy ugylátszik végzetes hatással van a nőkre s ezért többet nem házasodik.

— Ezentul majd csak egyik napról a másikra nősülök, — mondta.

A „zöldszemű Malou“

Es így is tett. Gyakori vendége lett a párisi mulatóknak. Költekező, mulatós ember hírében állt. Az egyik nőt a másik után vitte el birtokára és kastélyába, ahol óriási tivornyákat rendezett, nem törődve azzal, hogy hajdon leánya is ott lakik. Fia, akit sokan cinkosának is tartanak, mindig vele volt: ő „szállította” a nők nagy részét, sokak szerint Beulaguet kisasszonyt is.

Ez a szép, fiatal telefonoskisasszony, a „zöldszemű Malou“, tragikus halála estjén együtt utazott Guyotval automobillal. Csak ketten voltak a kocsiában, a milliomos maga vezetett. A Fresnes sur-Marne vidékén jártak, a milliomos egyik birtokáról utaztak a tenger felé. Úgy volt, hogy Guyot egyik fürdőhelyre viszi ba-

rátneját. Hogy a veszekedés mi körül pattant ki, azt pontosan megállapítani nem lehet. Guyot vallomása szerint a leány azt akarta, hogy a milliomos hagyja el családját s menjen vele egy fürdőhelyre s hogy amikor ő nem akarta telelsíteni ezt a kívánságot, a leány dühében megütötte. Annyi bizonyos csak, hogy Guyot letépette a leányt, körmeivel belehasított a torkába, többször hasba-rugta és végül megfojtotta. Azután kiemelte autójából, egy szénakazal mögé fektette a holttestet s a szénát felgyujtotta.

A bahfis, a postás, a gyorsvonat ...

Mire Guyot ezt a tettet elismerte, már négy másik gyilkosság bizonyult rá. Kiderült, hogy

két feleségét is ő tette el láb alól

s azután megvesztegette az orvosokat, hogy mondják azt, hogy a nők betegségben haltak meg. Ezenkívül már eszten dökkel azelőtt autójába csal egy

tizenöttestendős kisleányt,

Róma, Páris, Brüsszel felé beszállni!

Az erdélyiek ezrei utaznak az olcsóvalutájú Olaszországba és Franciaországba — Mindenki frankot és lírát vásárol

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az itteni vasuti üzletvezetéség kebelében egyidő óta rendkívül intenzíven foglalkoznak különböző nagyszabású külföldi utak megszervezésével és egyidejűleg Erdélynek az internacionális utazási forgalomba való bekapcsolásával. Ebből az alkajomból munkatársunk beható vizsgálódást végzett abban az irányban, hogy melyek azok a külföldi államok, amelyek felé ezek az utazások irányulnak, továbbá, hogy a tanulmányokat külföldön folytatni akaró diákok milyen államokban találják meg legkönnyebben boldogulásukat és végül, hogy az évekkel ezelőtt oly nagymértékben üzött kivándorlási mozgalom létezik-e még egyáltalában és ha igen, úgy mely országok felé veszi útját.

Megindult a tanulmányi forgalom

A tanulmányi utazások legnagyobb részének célja ebben a pillanatban Franciaország, amelyet a frank jelenlegi alacsony árfolyama mellett kétféle párisi tartózkodást számítva, huszezer lejből meg lehet látogatni. Ebből az összegből az utazásra, oda és vissza körülbelül hatezer lej esik. Es ezt meg lehet tenni anélkül, hogy az ember valamilyen utazási csoportba kapcsolódna bele és így hármiben is lekötne és feszélyezné magát. Ugyancsak huszezer lej szükséges egy Belgiumban való tanulmányúthoz. Ennél sokkal kevesebb összeg kell azonban az Olaszországba való utazáshoz, ahol kétféle, az utazás is beleszámítva, tizenkét-tizenöt ezer lejből eitelhetünk már. Az utóbbi hetek folyamán rengetegen vásároltak össze a különböző erdélyi és bánáti bankoknál nagymennyiségű lírát, továbbá francia és béga frankot, olyanok, akik valamilyen célra soha nem foglalkoztak, így például tanárok diákok, orvosok, papok, akik felhasználják az alkalmat, hogy az olcsó olasz és francia pénzzel nagyszabású külföldi tanulmányutakat tegyenek. Egy most összeállított statisztika szerint Erdélyből és a Bánáttól több mint huszezer ember kereste fel a nyár folyamán a nyugati latin államokat és a konzulátusoknál még most is egyre kérik a vizumokat. Az egyetlen ország, amelyik a nyugati államok közül még ma sem jöhet tanulmányút céljából számításba, Svájc, ahol három napnál tovább csak a legkritikább esetekben engedik meg a tartózkodást és ahol az egynapi élet legalább ezer lejbe kerül. A keleti városok közül az érdeklődés most fordul először a közvetlen közelünkben lévő Konstantinápoly felé, amelynek nagyszerű keleti látványossága pedig jóval felér a szokványos nyugati metropolisok panorámájának. Konstantinápolyba minden héter indul hajó Constancából és a tizenkét óráig tartó tengeri út második osztályon nem kerül többé ezer lejnél. Magában

akit kivitt a mezőre, ott erőszakot követett el rajta, majd borzalmas módon megcsonkította testét és megölte. A kisleányt, receptje szerint, egy buzatáblán rejtette el s a buzatáblát felgyujtotta.

Ezek a gyilkosságokon kívül különböző rablások, sikkasztások, gyujtogatások, csalások terhelik Guyot lelkét. 1925-ben Páris egyik külvárosi utcájában autójával szándékosan elgázolt egy postakihordót, azután elvette tőle a pénzesleveleket, a hullát pedig elvitte és elrejtette. Két esztendővel ezelőtt félreállította a páris-belforti vonalon a vonat jelzőkészülékét, azután bandájával megrohanta a posta-vagont és kétszáz ezer frankot rabolt el. Többben tudni vélik, hogy hamisan kártyázott és tőzsdei spekulációi körül is csalásokat fedezett fel a rendőrség. Valószínűnek tartják, hogy a már leleplezettekön kívül egyéb gyilkosságokat is követett el, mert több gyujtogatással vádolják és úgy gondolják, hogy minden esetben valamelyik áldozatának holttestét akarta ilyen módon eltüntetni.

Guyot Beulaguet kisasszony megölésén kívül valamennyi vádat tagadja. Elismeri, hogy gyakran vesztett sokat tőzsdei manipulációin, de mindig korrekt maradt. A párisi társaságokban és az üzleti életben érthető izgalommal várják a nyomozás további eredményeit.

Konstantinápolyban naponta öt lírát, vagy körülbelül ötszáz lejt kell az ott tartózkodásra számítani. Vizumot a bukaresti török követség ad, Constancából ezenkívül rendszeresen indulnak román és görög hajók Szalonikibe és Pyreusba is. Athénben az élet jelenleg száz drachmába kerül naponként.

Hová mennek a diákok?

A diákok, akik külföldön akarják folytatni tanulmányukat, szintén a valútáris viszonyokhoz igazodnak és elsősorban Olaszország felé veszik útjukat. A páduai, firenzei, turini és a többi olasz egyetemeken a beiratkozás semmiféle korlátozás alá nem esik, sőt egyenesen szívesen látják a külföldi diákokat. Ezekben a városokban már csaknem mindenütt működik a régebben ott tanuló erdélyi diákok egyetemi köre. A menzák ki tünőek és olcsók. Ugyancsak potom pénzért lehet lakást kapni. Erdeklődünk Olaszországban tanuló diákoknál, hogy mennyiből jönnek ki havonta és valamennyien azt állítják, hogy három-négyezer lejből gond nélkül meg tudnak élni. Ennél valamivel többbe kerülnek a franciaországi vidéki egyetemek, a grenoblei, a dijoni, marseillesi és végül a párisiak, amelyekben éppen a zavaros gazdasági és politikai helyzet miatt a külföldi diákok száma már a legutóbbi szemeszterben is lényegesen megcsappant. Még mindig váratlanul sokan tanulnak a bécsi egyetemeken is, ahol a letfenntartás költsége azonban már meghaladja az ötezer lejt. Prágába különösen sok orvostanhangzó fog menni Erdélyből az 1926—27 évi tanévre is, valamint sok technikus a brünni műegyetemre. Az erdélyi magyar egyetemi ifjak zöme azonban továbbra is Budapestre, és a magyarországi vidéki egyetemekre igyekszik. A híres németországi egyetemi városokban, Heidelbergben, Lipszében, Charlottenburgban (Berlin) havi kétszáz márka (közel tízezer lej) az az összeg, amelyre egy diáknak szüksége van.

Megszűnt a kivándorlás

A kivándorlási mozgalom teljesen stagnál és nem kis érdeme a lelkismeretes magyar sajtónak, hogy ezt az egészségtelen népvándorlást idejében meg tudta állítani. Délamerikába, ahova még három évvel ezelőtt ezrével özönlöttek az erdélyi magyarok, ma alig megy ki valaki, az Eszakamerikába való kivándorlást pedig a szigorú kvotarendszer akasztotta meg. Százával ének Erdélyben olyan asszonyok, akiknek férjük már három-négyévvél ezelőtt kivándorolt az Egyesült Államokba és ők még mindig nem tudnak utánuk kimenni. A zsidóságnak Palesztinára való áramlása, amely haz imperiumváltozást követő esztendőkből egy élénk volt, ma szintén csak nagyon lassu tempóban mo-

Katasztrófális áradás Barcelona környékén

Halvan ember meghalt, száz megsebesült

BARCELONA. A napokon át tartó katasztrófális esőzések úgy a városban, mint a környéken óriási károkat okoztak. Villámcsapás és különböző szerencsétlenségek miatt harminchat ember vesztette életét, köztük egy automobilon utazó nagyiparos, aki felcsúszásával és öt gyermekével egy szakadé-

ba zuhant.

Az áradás miatt Barcelona és Valencia között a személyvonat kitért és az utasok nagyrésze a töltés melletti megáradt folyóba zúnantak. Az eddigi jelentések harmincnél több halottot és száz sebesültől számolnak be.

Képviselőből fegyenc, fegyencből képviselő

Feleség a férj titkára, férj a feleség titkára

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az izgalom, amit washingtoni politikai körökben Mrs. John W. Langley republikánus kongresszusi képviselővé jelölése keltett, nem szűnt meg ezideig. Mrs. Langleyt arra a mandátumra választották meg, amit férjének, a kentuckyi 10. választókerület képviselőjének az atlantai fegyházba való beszálításával megüresedett. Langley képviselőt, aki a kongresszuson a könyörtelen szárazságot képviselte,

a prohibíciós törvény megsértése miatt ítélték két évi fegyházra.

Kerülete a feleségét jelölte helyette és ezzel mintegy felmentette Langleyt a terhére rótt bűncselekmény alól.

Washingtoni politikai körökben úgy hiszik, hogy a kongresszusban Mrs. Langley csak névleges hatalom lesz és helyette a férje lesz a tényleges képviselő. John W. Langley ugyan még ül, csak január 1-én vonult be az atlantai fegyházba, de máris mozgalom indult meg barátai körében, hogy a kentuckyi események hatása alatt adjon neki az elnök kegyelmet. Szeptemberben Langley feltétlenül kiszabadul. A büntetés egyharmadának kitöltése után ugyanis a jövőselelt foglyok szabadlábra kerülnek. Langley pedig jól viseli magát. A fegyencek lapját a »Good Words«-ot szerkeszti és az eleven, okosan, komolyan szerkesztett lapba határozottan még több nívót vitt. Kiszabadulásával azonban

nem kapja vissza politikai jogait.

Ehez elnöki kegyelemre van szüksége.

Letartóztattak egy temesvári tékozló intézőt

Elgazdálkodta egy tizenkétéves árva harmincmilliót vagyonát

TEMESVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szencziósi letartóztatás történt Temesváron. Előzménye az az évek óta tartó lelkiismeretlen gazdálkodás, mely egy gyönyörű bírtokot tönkretett és egy félárva kislányt koldusbotra juttatott.

A temesmegyei Brestovácson harmincmilliót vagyonra volt az a tizenkét éves kiskorú Juhos Erzsébetnek, kinek apja, Juhos Gyula, császári és királyi kamarás, 1917-ben, a világháborúban elesett. A leányka anyja, született Csernovics Julia, aki a Bethlen gróffal a rokonságban.

A kislány tulajdonát képező bírtok napról-napra összezsugorodott, végül Veselovszky gondnok, valamint az árvaszok kénytelen volt megállapítani, hogy a harmincmillió örökségből mintegy husz milliót értéket elkótyavetyéltek. A szántók, szőlők, a gazdasághoz szükséges berendezési tárgyak veszendőbe mentek, ezenkívül óriási adósság terheli a bírtokot, úgy hogy a föld megmaradt roncát sem lehet megmunkálni.

Ennek a tönkrejutásnak nehezen lehetett magyarázatát adni.

A gyanú Müller Árpád intézőre nehezedett, aki három év óta vezeti a brestováci bírtok ügyeit. Azelőtt iparos volt Resicán, de Brassóvára kerülve annyira behízelegte magát az özvegy asszony kegyelmeibe, hogy annak teljes bizalmát élvezte.

A félárva kislány gondnokának panasza Samfircsu vizsgálóbíró elé került, aki az adatokból már is megtudta állapítani, hogy

Barátai biznak benne, hogy ki fogják tudni eszközölni ezt a kegyelmet. Mint-hogy a választások, amelyek Mrs. Langley jelölését mandátummá fogják emelni, csak ősszel lesznek és tavasz előtt nem ül össze az új kongresszus, mire az ex-fegyenc képviselő felesége a washingtoni törvényhozásba kerül, férje régen az oldalon lehet.

Amíg Langley képviselő volt — és az volt Kentuckyban husz éven keresztül — felesége, aki egy szenátornak a leánya volt a titkára. Most megfordul a kocka. Langley lesz a felesége titkára. Ez annyit jelent, hogy

ténylegesen ő lesz a képviselő.

Kentuckyban teljesen meg vannak elégedve a dolgok ilyen állásával. A bebörtönzött képviselő kerületében nagyon népszerű. A »moonshine« (a hegyek között holdvilágnál titokban főzött pálinka) ugyancsak népszerű. Langley rajtavesztett azon, amit Kentuckyban mindenki csinál, rajtavesztett a prohibíciós törvény megszegésén. Azt mondják, hogy pechje volt és sajnálják érte. Felesége hivatali terminusát nem is tekintik másnak, mint átmenetnek. Helytartó szerepet tölt be Mrs. Langley, melegen fogja tartani a helyet férje számára, aki a legközelebbi választáskor fel fog lépni újra a maga nevében és egész bizonyosan nagy többséggel kerül vissza a kongresszusba, hogy ott — ha elveihez hű marad — folytassa a harcot a könyörtelen prohibíció mellett.

a nagy vagyon tönkremenése csak bűnös uton köveíkezhett be. Elsők Müller hallgatta ki, akit azonnal is tartóztattott.

A vizsgálat előreláthatóan nagyon érdekes megállapításokat fog földarítani a nagy bírtok véltékes eltékozlása körül.

Müller Árpádöt Temesváron is jól ismerik. Vidám, mulatós fiú volt. Emlékeztet, hogy az Emanuel-féle csódban is szerepelt a neve, s nagy dollárkövetelése állott elő, azt hangoztatva, hogy követelése fiktitív.

A konstantinápolyi kereskedelmi kamarák megrendszabályozása

KONSTANTINÁPOLY. A külföldi kereskedelmi kamarák kötelesek klub vagy szövetség elnevezést felvenni és két hét alatt alkalmazkodni az egyesületi törvényhez. A kereskedelmi kamarák, hír szerint, egyhangulag elutasítják a rendeletet.

Szállodák, intézetek, kórházak b. figyelmébe!

A Mythos mosószappan nem csak a háztartásokban eredményez 70%-os idő-, munka-, fa-, és pénzmegetakarítást, hanem ez a kiváló tulajdonsága még fokozottabb mértékben érvényesül a tömeges mosásoknál: szállodák, intézetek, kórházak, stb.-nél. Ezen felül kiváló fertőtlenítő hatása van és ezen tulajdonságánál fogva alkalmas járványok megakadályozására. (A Bukaresti Tud. Egyetem Ipari-vegyészeti Intézetének 365/1922 sz. szakvéleménye) A Mythos-szappan kitűnő tulajdonságait igazolja a következő szakvélemény is:

239—1924 sz. „A nekünk Mythos-szappan néven bemutatott készítmény összetétele és hatása tekintetében minden káros alkatrészől mentes, jó mosószert. A piszkos fehérneműn, kórházi ágyneműn, szerezőknek hirtelen eszközt próbamosások a legjobb eredménnyel jártak, könnyen és gyorsan történtek.

Az Erdélyi Gyáriparosok Szövetségének vegy. laboratoriuma Brassó. Dr. Türk s. k.

MYTHOS

Kapható fűszerüzletekben. 5 kg-os próbacsomagot 165 Lei utánvétellel bárhová szállítunk SZAPPANGYÁR RÉSZV-TARS. BRASSÓV, POROND-UTCA 19 SZ. — TELEFON 432.

Ilyen az Igazi csomagolás

a legkiválóbb fájdalomcsillapító

Aspirin tablettáknak.

Csak az eredeti csomagolást vásároljuk (6 vagy 20 tablettát tartalommal) a fehér-zöld-piros pecsétbéllyeggel ellátva!

Magyar siker az interparlamentáris Unióban

Egyhangulag elfogadták Lukács György kisebbségi javaslatát

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az interparlamentáris unió gyarmatügyi bizottságában a magyar csoport nevében Lukács György konkrét javaslatot terjesztett elő a kisebbségi eljárás reformjáról. Hangoztatta, hogy a kisebbségi ügyek mostoha elbánásban való részesítése mindaddig nem szűnik meg, míg szabaddá nem tesszük azt az utat, mely az illetékes nemzetközi fórumok, a Népszövetség tanácsa és az állandó nemzetközi bíróság elé vezet. Evégből szükség van olyan reformra, mely megszünteti a népszövetségi tanács tagjainak amaz előjogát, hogy csupán a tanács valamelyik tagjának van joga, hogy valamely kisebbségi panaszt a tanács, illetve a nemzetközi bíróság elé vigyen döntés végett. A javaslat szerint bármely állam, mely tagja a Népszövetségnek, valamint ezek kisebbségeinek egyházi, kulturális és gazdasági szervezetei is jogosultak lenni a sérelmeiket a fórumok elé terjeszteni.

Ezek a fórumok kontradiktóris eljárás alapján lennének kötelesek azok letárgyalására. A bizottság osztatlan mel tánylással fogadta a javaslatot és elhatározta, hogy valamennyi nemzeti csoportnak megküldi és letárgyalására külön szaktanácsot delegál. Egyedül Markovics jugoszláv delegátus helyezkedett arra az álláspontra, hogy a javasolt reform beleütközik a kisebbségi szerződésekbe.

Magyarország képviselői a népszövetség ülésén

BUDAPEST. Walkó külügyminiszter és Tancos tábornok, Magyarország két fődelegátusa szerdán utaztak Genf-be. Beihlen miniszterelnök itthon marad, mert Genfben ezuttal nem szerepel olyan fontos tárgy, mely jelenlétét szükségessé tenné.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók. A * -gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2060 m. K., Franciaországban 50 centimes, egybeült 6 lej értékű valuta.

Szombat, szeptember 4.

Kat.: Rozália sz. — Prot.: Rozália. — Görög: Banilász. — Izr.: 5686 Elul 25. — A nap: 5.42—18.4. — Időjárás: Egyelőre melegebb és szárazabb idő várható.

— Szombaton indul haza Averescu miniszterelnök. Temesvárról jelentik: Az itteni vasutigazgatóság utasítást kapott, hogy szombaton szalonkocsit küldjön Olaszországba Averescu miniszterelnök részére. Craiñiceanu vezértitkár Bukarestből eléje utazik.

— Az igazságügyminiszter Temesvárra érkezik. Temesvárról jelentik: Cudalbu igazságügyminiszter holnap érkezik Temesvárra, hogy résztvegyen az ügyvédi kongresszuson, ezenkívül a bíróságok ügyvitelét is megvizsgálja egyúttal.

— Magyar Párt elnöki ülés. Kolozsvári tudósítónk jelenti: A Magyar Párt szeptember 8-án elnöki tanácsulást tart, amelyben megbeszéljük a gyergyószentmiklósi nagygyűlés előkészületeit.

— Brătianu Vintila nincs megelégedve az Averescu kormány működésével. Bukarestből jelentik: Csernovitzban értekezletet tartott a bukovinai liberális párt Brătianu Vintila elnöke alatt. A volt pénzügyminiszter megnyitó beszédében nagyon érdekes kijelentéseket tett. Hangsúlyozta beszédében, hogy az Averescu kormány hibát hibára követ el. Különösen gazdasági téren követi el nagy baklövéseit. Szerinte az Averescupárt eddigi működésével már megcáfolta az ország beléje vetett reményeit. Előreláthatóan nagyon rövid idő alatt ez a kormány megbukik, még pedig egyedül saját hibája miatt. Brătianu kijelentette még, hogy az antiszemitaizmusnak nem híve, mert az egyenlenséget szűli az ország fiai közt.

— A magyar miniszterelnök fiának autóbalesete. Budapestről jelentik: Bethlen István gróf miniszterelnök fiát a bécs-buda pesti országúton Sütő község mellett autóbaleset érte, amely azonban szerencsésen végződött. A szerencsétlenség úgy történt, hogy egy autót és egy parasztszekeret akart kikerülni, miközben hirtelen fékezett, aminek következtében kocsját megcsuszott és az út szélén levő távriópoznához vágódott. A kocszi karosszériája teljesen összetört, a motornak azonban semmi baja nem történt és így az összetört kocsival betudott menni Budapestre.

— Megalakult a postamesterek egyesülete. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Az itteni postaigazgatóságnál tegnap megalkult az erdélyi és bánági postamesterek egyesülete. Az alakuló gyűlésen körülbelül hatvan-nyolcvan postamester vett részt. E nélkül Maniu Valért választották meg Temesvárról, a elnöknek Ruz Józsefet, pénztárossá Minovics Pétert, titkárrá Margitás Gábor és Pop Ilonát. Az egyesület azonnal memorandumot terjesztett a kormányhoz, amelyben negyvenszázekeos fizetésemelést, a tulorák díjazását és 75 százalékos vasúti kedvezményt kértek.

— Bányász Pista nem halt meg. Kolozsvári tudósítónk jelenti: A ma reggeli kolozsvári lapokban az a hír jelent meg, hogy Bányász István Erdélyszerte ismert komikus meghalt. Az egyik lapban az állott, hogy Bányász egy bécsi szanatóriumban halt meg; míg a másik lap, ugy tudta, hogy a maros-

Kavarodás a zsidó tanulók beiratása körül

Pteancu és Nae Dumitrescu nyilatkozata — Goldis helyettesíti Petrovici minisztert

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Munkatársunk ma érdeklődött a közoktatásügyi miniszteriumban, hogy miként áll a beiratkozások, főleg a zsidó vallású tanulók felvételének ügye.

Pteancu vezérfelügyelőhöz fordultunk felvilágosításért, Pteancu a következő felvilágosítást adta:

Az én véleményem az, hogy azok a zsidó szülők, akik magyar nyelvű iskolákba akarják gyermekeiket beírni, nyújtsanak be kérvényt a miniszteriumhoz a magániskolák vezérigazgatójához, Nae Dumitrescuhoz aki a kérvényeket egyenként veszi elbírálás alá és maga hozza meg a döntését.

Pontos információért magához Nae Dumitrescuhoz fordultunk. Beszédgetésünknel jelen volt Pteancu vezérfelügyelő is. Nae Dumitrescu rövid válaszában kijelentette, hogy a zsidó gyermekek nem járhatnak magyar nyelvű iskolákba és még Pteancunak azt a tanácsát sem tarja megengedhetőnek, hogy a szülők kérvényeiket forduljanak a miniszterhez. Nincsen semmi intézkedés — mondta Dumitrescu — és ha egy inspektor ebben a kérdésben hozzáfordul, ő azt fogja válaszolni, hogy a törvény teljesen érvényben van, ennek intézkedései az irányadók, annak megfelelően kell tehát cselekedniük.

vásárhelyi szanatóriumban fejezte be életét. Mára kiderült, hogy egyik hír sem igaz. Bányász felesége levelet kapott férjétől Debreczenből, aki azt írja, hogy nagyon jó érzi magát és semmi baja sincs.

— A kolozsvári kúsgazdákat és tisztviselőket az elvett földért kárpótolni fogják. Kolozsvárról jelentik: Az agrárreform alkalmával a kúsgazdákat és a tisztviselőket súlyos sérelm érte, amelynek orvosásáért intervenáltak a földművelésügyi miniszterhez. Most a hosszan vajudó ügy, úgy látszik elintézésre nyert, amennyiben Prie Olktáv képviselő kijelentette, hogy a földművelésügyi miniszter hajlandó ezt a kérdést a kúsgazdák és tisztviselők kérése értelmében megoldani. E szerint a kolozsvári tisztviselők és kúsgazdák a kolozsimonostori gazdasági akadémia területéről kapnak százhusz hold földet, az akadémia a szászfenési volt Mikos birtokból nyer kielégítést, viszont a Mikos birtok eddigi tulajdonosait bánági földdel fogják kárpótolni.

— Halántékra lőtte magát és továbbgyalogolt. Innsbruckból jelentik azt a hihetetlennek hangzó hírt, hogy Rechen hof vidékén egy stájerországi művezető bár revolverrel jobb halántékába lőtt, s a golyó a bal halántékán kijött, súlyos sebével mégis több órát gyalogolt Mühlaug. Itt egy kútnál seblét kímosta. A művezetőt beszállították a klinikára, ahol ma reggel még élt s eszméletét sem veszítette el.

— Művész akvarellek láthatók a Brassói Népbank kárikatában. A Népbank igazgatósága műpártoló készséggel adott helyet ezeknek a képeknek, melyek a székely származású kurtapataki Kovács Pál budapesti festőművész talentumát dicsérik. A kítűnő magyar piktor tíz évi párisi tanulmány után nem régebben tért haza Budapestre, hol a műkritika a legteljesebb elismeréssel méltatta alkotásait. Most üdülni jött Brassóba és ezt az alkalmat használja fel arra, hogy Brassó műértő közönségével megismertesse alkotásait. A művész Brassóban, Vár-utca 42 sz. alatt lakik. Pompás képeit, melyek tulnyomó részben brassói és környékbeli részleteket örökítenek meg, nyugodt lélekkel ajánlhatjuk a műértő és műpártoló közönség figyelmébe.

Világsajtó humora

Három nagy hazafi meséli egymásnak hőstettét.

— Én, — mondja az első, — az orosz fronton hat muszkát öltem meg egy pusklövéssele.

— Én, — mondja a második, — egy egész század taláint terítettem le.

— Én, — mondja a harmadik, — sajnos nem mesélhetek nektek ilyesmiket. En már a háboru első napjaiban Sabácnál hősi halált haltam.

Munkatársunk erre azzal felelt, hogy a tegnap megjelent a miniszteriumnak egy hivatalos kommunikéje, mely szerint a miniszteriumban az inspektorok értekezletet tartottak Petrovici miniszter elnöklete alatt, melyen megbeszéltek az iskolaév megnyitásával kapcsolatos teendőket. Ertesülésünk szerint ezen az értekezleten ezt a kérdést is megvilágította a miniszter. Tudósítónk arra kérte N. Dumitrescu vezérigazgatót, adjon erre is felvilágosítást.

A vezérigazgató azonban kitért a válaszadás elől, ugyszintén Pteancu is.

Hogy információnk teljes legyen, Petrovici miniszterhez akart munkatársunk fordulni, ő azonban nem fogad. Egy hónapi szabadságra megy külföldre. Helyettese Goldis lesz. Ma az egész napot az átadás munkáitai foglalták le.

Dv. Wiler József képviselő ma Bukarestben tartózkodott. Megbeszélést folytatott Goldis miniszterrel, majd Otetelesanu államtitkárral akart tárgyalni, aki azonban szintén az átadás körül teendőket volt elfoglaltva.

Egyébként dr. Wiler ma Kolozsvárra utazott, hogy jelentést tegyen gróf Bethlen pártelnöknek az ügy állásáról.

— Súlyos autószerencsétlenség a kolozsvári országúton. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Ma reggel hét órakor a Kolozsvár-szászfenesi országúton súlyos autószerencsétlenség történt. A Ziment és Dukas sörraktár teherautója felborult és maga alá temette utasait. Az utasok közül ketten, Kovács Róza és Gargoveanu Flora koponyatörést szenvedtek. Súlyos sebesülést szenvedett Kalános Anna, szász. lőnyai lakos. Hirsch Samu és Hirsch Gyula gyalul lakosok. A sebesülteket a kolozsvári klinikára szállították be. A rendőrség letartóztatta Pillner György soffort, akit azzal vádolnak, hogy tiz utast vett fel az autóra, hogy mellékjövedelemre tegyen szert, és ezzel rendkívül megterhelte az autót.

— Holtpontra jutott a nyomozás az Agrár Bank milliók betörése ügyében. Marosvásárhelyről jelentik: Az Agrár Bank milliók lopási ügyében az előzetes letartóztatásba vett pénztárnok s főtisztviselő társa ellen semmi komolyabb terhelő adat nem merült föl. A nyomozás holtpontra jutott s nagy a valószínűség, hogy a rendőrség eddig teljesen téves utakon járt. Az ügyészség elrendelte a bank könyveinek szakértőkkel való felülvizsgálását. Novumnak csak azt említhetjük meg, hogy az eltört ablakokon talált ujj lenyomatokat tegnap fényképezték le, s a rendőrség abban reménykedik, hogy az ujjnyomatok világosságot fognak deríteni a rejtélyes lopási ügyben.

— Szabad a zabszállítás külföldre. Bukarestből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli a tegnap esti minisztertanács ama határozatát, amely megengedi a lekaszált zabnak külföldre való szállítását. A feltételek olyanok mint a szénaszállításnál. Tizezer kilogrammonként a zab vámja kétezer lej.

— Vakmerő rablási kísérlet a vonaton. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Sepsiszentgyörgy és Brassó között a vonaton vakmerő rablási kísérlet történt, s amelyet a sepsiszentgyörgyi sziguranca egyik detektívje akadoyozott meg. Egy ismeretlen vonatfosztogató egy német nevelőnőnek egy értékes bőröndjét emelte el, s a tolvaj már az elemelt bőrönddel le akart ugrani a robogó vonatról. Blau utána ugrott a tolvajnak, azonban sikerült leugrania a vonatról, a csomagot azonban már nem bírta ledobni.

A Brassói Lapok hirdetéseit naponként százezer ember olvassa

— EKE kirándulás a Szent Anna tóhoz. Abból az alkalomból, hogy az Erdélyi Kárpátgyűlés székely tagozata vasárnap délután a Szent Anna tónál alakuló gyűlését tartja, az EKE brassómezei osztálya szeptember 5-én, vasárnap a Szent Anna tóhoz rendez kirándulást, melyen a tagokon kívül vendégek is résztvehetnek. Indulás reggel félhat órakor a vonattal Bükszóra (IV. oszt. 32 lej); onnan kétórai gyalogut a tóhoz. Délután fél öt órakor gyalog Tuszára, s onnan este fél tíz órakor vonattal haza Brassóba. Érkezés 11 óra 50 perckor. Találkozás az állomáson. Azok akik Brassóból esetleg már szombaton délután mennek a Szent Anna tóhoz, a tursitaházban szállást kapnak.

— **Közvetesül Abd el Krim háborus naplóját.** Párisból jelenti tudósítónk: Abd el Krim ma indul Fezből száműzetési helyére. Ma különvonaton Casablancába viszik, ahová este érkezik meg. Az Echo de Paris bejelenti, hogy a jövő héten megkezd Abd el Krim háborus naplójának és különböző politikai nyilatkozatainak közlését, amelyeket a feleklő vezér rövid del elfogatása előtt írt. A lap szerint Abd el Krim nyilatkozatai annál érdekesebbek, mert azoknak közlését eddig a francia és spanyol hatóságok minden eszközzel megakadályozták.

— **A brassói műkedvelők gárdája** Fóthy Károllyal az élen szombaton este 8 órai kezdettel rendezik estélyüket a Redout összes termeiben. A »Kis Lord« előadása után tánc. A zenét a tisztikaszinó jazzband zenekara szolgáltatja.

— **Anti-Abend.** Ez egy új bécsi újság, melynek első száma szeptember elsején jelent meg, s ezután minden héten csütörtökön fog megjelenni. Az Anti-Abend érdekessége az, hogy az Abend című lap egykori szerkesztőségének tagjai adják ki Kozmista Károly felelős szerkesztése mellett.

— **Hogy öltözködik a szovjet elesapott diplomata?** Prágából jelenti: Tep-litz-Schönauban érdekes vendége van néhány nap óta, Kollontaj asszony, a szovjet Európaszerte nem a legelőnyösebben ismert diplomatajának személyében, akit annak idején feltűnő öltözködése miatt bocsátották el a diplomáciai szolgálatból. Tep-litz-Schönauban üdül. Az orosz szovjethölgyön nem fogott kormányának szigorúsága, öltözködése és viseletének semmit sem változott. Minden nap háromszor öltözködik, a leg több rizst fogyasztja és eton-frizurát visel. Szoknyája olyan rövid, aminél rövidebb már nem is lehet.

— **Telefont rendeznek be a német vasutakon és a repülőgépeken.** Berlinből jelenti: A birodalmi postaigazgatóság megegyezést létesített a vasutagazgatósággal és a »Hansa« repülőgéptársasággal, amelynek értelmében a postaigazgatóság a vonatokon és repülőgépeken telefont szerel fel, úgy, hogy az utasok utazás közben beszélhetnek lakóikkal, vagy bármelyik telefonelőfizetővel. A Berlin—hamburgi vonaton a készülékeket már fel is szerelték és most rendezik be a telefont a Berlin—müncheni és a Hamburg—magdeburgi vonatokon. A vasúti telefonok fel fogják venni a sajtó és a bérzejelentések két is, amelyeket sokszorosítva adnak majd tovább az utasoknak.

— **Letartóztattak egy brutális rendőrbiztos.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: A sepsiszentgyörgyi lakosság régóta szenved egy Monda Constantin nevű rendőrbiztos túlkapásai és önkényeskedései miatt. Monda ártatlan embereket vert meg és inzultált, ami számos panaszra adott alkalmat. Legutóbb egy sepsiszentgyörgyi lopással kapcsolatban a tolvajt Brassóban sikerült elcsipni, aki azt vallotta, hogy a lopott tárgyak egy Hosszu János nevű sepsiszentgyörgyi polgártól származnak. Monda előállította Hosszút, akit egészen egyszerűen vérszre vert. Később kiderült, hogy Hosszu teljesen ártatlan. Erre megindult az eljárás, melynek rendjén kiderült, az is, hogy tizenhárom embert hagyott alaposan helybe, de ezenkívül is oly súlyos vádaként emeltek Monda ellen, a melyek a sepsiszentgyörgyi rendőrség helyes rendőrfőnökét, Pop Joant arra készíteték, hogy Mondát megszabadítsa a rendőrségtől. Ez meg is történt és Monda ma már a sepsiszentgyörgyi ügyészségi fogház lakója. A rendőrfőnök eljárása általános megelégedést váltott ki.

Titokzatos öngyilkosságot követett el Vecsera Mária bárónő sirimádója

Halála előtt virágokkal díszítette a mayerlingi tragédia hősnőjének sírját

WIENER-NEUSTADT. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap reggel Heiligenkreuzban egy bécsi postatisztviselő öngyilkosságot követett el, amelyet az tesz érdekessé, hogy misztikus homály fűdi. Naumann 22 éves postatisztviselő Dolima György 24 éves karénekes kíséretében vasárnap érkezett Bécsből Heiligenkreuzba, ahol mindketten egy szállóban szálltak meg. A két fiatal embert mindennap együtt látták és utoljára tegnapelőtt este nyolc órakor közösen fogyasztották el a szálló éttermében vacsorájukat. Tegnap reggel hét órakor a karénekes azzal ébresztette fel a szálloda személyzetét, hogy Naumann épen most lőtte agyon magát ágyában. A szálloda személyzete azonnal a szobába sietett és Naumannt, aki levetkőzve feküdt az ágyában, holtan találták meg. A golyó jobb-halántékába furdott és azonnal megölte.

Balkezében egy kis üveg lysolt tartott, az ágyban pedig még ott füstölgött a hatlövetű revolver.

Azonnal értesítették a csendőrséget és csakhamar megjelent a törvényszéki vizsgálóbíró is, Dolima kihallgatása folyamán előadta, hogy három hete ismeri Naumannt, aki őt meghívta egy több-

napos kirándulásra Heiligenkreuzba. Más nap kellett volna visszatérniük Bécsbe, Dolima az öngyilkosság közelebbi okairól nem tud felvilágosítást adni. Még azt sem tudta, hogy Naumannnak revolvere van. Minthogy a vizsgálóbíró nincs teljesen meggyőződve arról, hogy Naumann öngyilkosságot követett el, Dolimát letartóztatta és bekísértette a badeni járásbírószákházába.

A vizsgálat folyamán megállapították, hogy

Neumann tegnap kétszer meglátogatta Vecsera bárónő sírját, aki tudvalevőleg a tragikus véget ért Rudolf trónörökös barátnője volt és mind a kétszer virágokkal díszítette a sírt.

Megtalálták Naumann két levelét is. Egyikben azt írja, hogy okvetlenül Vecsera sírja mellé temessék el, a másik levelének egyik mondata »nem akarunk a vörös Bécsben eltemetve lenni« Abból a kifejezésből, hogy »nem akarunk«, arra következtetnek, hogy Naumann és Dolima közös öngyilkosságot szándékoztak elkövetni. Dolima ezt azonban a leghatározottabban tagadja.

Naumann postatisztviselő állítólagos öngyilkossága Heiligenkreuzban nagy fel-tűnést keltett.

— **Meghalt a világ legkövérebb embere** Newyorkból jelenti, hogy a ma nap halt meg a georgiai Waycrossban egy Brinson nevű ember, aki a világ legkövérebb embere volt. Hajózási ügynök volt Mr. Brinson, aki 192 cm magas volt és 600 fontot, tehát majdnem háromszáz kilót nyomott. Brinson minden ruhaneműjét, fehéreneműjét, keztyűjét, kalapját és cipőjét mérték után készítette és külön kocsit épített magának, amelyben négyszer olyan széles ülőhelyek voltak, mint más normális kocsikban. Egészen külön butorokat is készített magának Brinson, mert hiszen a közönséges székek és a közönséges ágyak leszakadtak volna

hatalmas súlya alatt. Hatvannégy éves korában, gutaütés következtében halt meg most a világ legkövérebb embere.

— **Az orokoni földrengés pusztítása.** Lisszabonból jelenti, hogy a kormányzóság nyilatkozata szerint az orokoni földrengés alkalmával nyolcan meghaltak, kétszázán megsebesültek és négyszáz ház elpusztult. Barcelonában és környékén is a viharok nagy károkat okoztak. Barcelona és Valencia között a vonat kisiklott, tizenheten meghaltak, harminchatan megsebesültek.

FIATALOS KÜLSŐ

40 ÉVES KORBAN

Egy orvos híres receptje, amelynek célja az arcbőr észszerű táplálása

Dörzsölje be arcbőrét lefekvés előtt egy teáskanálnyi olajbogyóolajjal kevert arckenőcs-habbal és másnap reggel ámulattal fogja látni, hogy arcbőre mennyire bársonyos, puha és fiatalos lett. Ha az arckenőcs-hab és az olajbogyóolaj tudományos alapon, helyes arányban keverték, teljesen zsirtalan és a bőr táplálására és megfiatalítására pótolhatatlan szer gyanánt szolgálnak. De ez a szer nemcsak a bőr megfrissítését és megfiatalítását idézi elő és így a bőrnek új hamvasságot, bájít és rózsaszín külsőt ad, hanem eltünteti a ráncokat, kitágult pórusokat és más bőrcsunyaságokat is. Gyógyszerre néhány napon belül elkészítheti, de készen is megkaphatja a híres párisi Tokalon kenőcs formájában. Sok 40 éves, sőt ötven éves asszonynak, kiknek felnőt fiai és leányai vannak, meglepően fiatalos külseje van és ezt csak annak köszönhetik, hogy a kiváló Tokalon kenőcsöt állandóan használják. Franciaországban a Tokalon kenőcs sokkal inkább el van terjedve, mint bármely más hasonló gyártmány. Páris látogatóit bármikor szívesen látja a Tokalon-művek vezetősége, Rue Auber 7 szám alatti üzemében.

Semmilyen ránc vagy más bőr-fogyatkozás

Hamvas-rózsaszín arcbőr még 40 éves korban is

MEGJEGYZÉS: A Tokalon-kenőcs kétféle alakban kerül forgalomba: teljesen zsirtalan és kevés zsíros kenőcs formájában; mindkettő tartalmazza a bőr táplálására és megszépítésére annyira fontos anyagokat. A Tokalon kenőcs az ország minden gyógyszerárában, drogériájában és nagykereskedésében kapható. Ha beszerzése nehézségekbe ütközik, küldjön 80 lejt a **Parfumerie Elitei** București, Calea Victoriei 39 címre, honnan azonnal küldenek egy tégely kenőcsöt.

TANÜGY

(E rovatunk díjtalanul áll rendelkezésre minden kisebb-nagyobb tanügyi intézménynek)

§ Ertekezés a nyugvó tanítói és tanítónőképzésről. A felvételi jelentkezések értesítése, hogy a beiratkozás szeptember 1-10 napjain, a javító, pótló és kiegészítő és kiegészítő vizsgák szeptember 20-22 napjain lesznek. — Alkik a távolság miatt a képzés megkezdés szempontjából a jelzett időben beiratkozásra nem jelentkezhetnek még azoknak a beiratkozása szeptember 23-25-ik napjain történik. Csak azok irathatók be, akiknek az előírt okmányok rendben vannak, s akik az egész évre fizetendő díjnak egyharmadát befizették. A hátralevő tartozások szintén kiegyenlítésre kötelezők. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a tanítás szeptember 27-én kezdődik. — Az érdeklődőket arról is értesítjük, hogy a tanítónőképzésben mind a hét osztály a tanítónőképzésben pedig a III-ik osztály kivételével a többi hat osztály működni fog az új iskolai évben. — Ajud-Nagyenyed, 1926. VIII. 30. — Fejes Áron igazgató.

§ A marosvásárhelyi r. kath. főgimnáziumban a beiratások szeptember 1-8 (helybeliek) és 24-25 (vidékiek) napjain lesznek. A IV. és VIII. o. javítóvizsgái szeptember 18-án, az I-III. o. 23-án s az V-VII. o. 24-én, a felvételi vizsgák 20-25-én s a baccalaureátusok szeptember 25-október 10 közt tartatnak. Javítóvizsgálatra a vizsga előtti napig, felvételi és baccalaureátusi vizsgára 19-ig lehet jelentkezni.

MEZŐGAZDASÁG

Gabona, gumós és szalás takarmánypiac Külföld.

Bécs: per 100 kgr. beleértve áruforgalmi adó, vám nélkül. Buza 37.50-43.50, rozs 26.50-27, sörárpa 33-38, takarmányárpa 26-27, zab új 24.50-26.50, szemes tengeri 25-33.

Prága: Cseh kor. per 100 kgr. Buza 234-238, rozs 165-170, sörárpa 171-180, takarmányárpa 155-160, zab új 140-143, len-cse 450-560, szemes tengeri 136-138, fehér bab 130-170, burgonya 75-90, széna laza 82-84, szalma laza 40-47.

Budapest: magyar kor. per 1 kgr. Buza 3550-3700, rozs 2325-2350, sörárpa 2600-2800, takarmányárpa 2200-2300, zab 2100-2300.

Zombor: Dinár per 100 kgr. Buza 260-265, rozs 170-175, takarmányárpa 160-170, szemes tengeri 165-175, fehér bab 170-175.

Külföldi állatvásárok.

Bécs. Központi marhavásár. Szt. Marx. Árak kgr. élő súly osztrák S. Felhajtás 479 drb. hízó marha, 213 drb. vágó marha, együtt 692 drb. m. p. 294 ökör, 228 bika, 173 tehén, eladatlan maradt 490 drb. irányzat üzletetlen. Sertés piac felhajtva: 7060 hús sertés, 5892 hízó sertés, együtt 12952 3drb. visszamaradt 112 hús sertés, 148 zsír sertés, élénk irányzat. Árak: ökör 1, hízott ökör 1.75-1.95, bika 1.05-1.25, tehén 1-1.30, vágómarha 0.50-1, bivaly 1.80-2.00, hízott sertés 2.05-2.60, borjú 1.50-2.25, birka bőrrel együtt 1.10-1.50.

Prága. Čk. per kgr. Hízott ökör 5.40-7.90, ökör I. 8-8.20, bika 5-7, tehén 4-7.75, üsző 5.50-8.20, sertés 10.25-11.40.

Budapest: Árak magyar korona. kgr.-ként élősúly szerint, felhajtás 562 drb. Árak; Bika I. 11500-12500, kivételesen 13000, bika 11500-12500, ökör I. 12500-14000, ökör kivételesen 14500, ökör II. 7500-10500, ökör III. 5500-7000, tehén 12000-13000, kivételesen 13500, tehén II. 6000-9000, bivaly 9000, növendék 6500-10000, vágó marha 4500-5500.

Zágráb: Árak dinár, per kgr. Ökör I. 8.50-9.00, ökör II. 6-7.50, ökör III. 5-6, tehén I. 6.50-7, tehén II. 4-5.50, tehén III. 3-4, üsző I. 7-7.50, üsző II. 5-6, sertés hízott 12-12.50, sertés sovány 9-11.50, süldő 1 évig 10-11, könnyű igás ló drb. 2000-4000, kocsis ló darabja 4500-6000, Irányzat anyha.

Egy levelezőlap elegendő

és bármilyen Önnek szükséges zeneművet gyorsan és pontosan megkaphat Moravetz zeneműkereskedéséről, Timișoara. Jegyzék ingyen.

KÖZGAZDASÁG

Az utódállamok egységes eljárást és szerves kapcsolatot teremtenek a jégkárbiztosítás terén

BRASSÓ (A Brassói Lapok tudósítójától) A jégbiztosítás szempontjából egészen speciális helyzetben van Magyarország és az utód államok. A régebbi kárstatisztika szerint megállapítható, hogy a békekötés előtti Magyarországnak mindig egy bizonyos részét sújtotta erősebben a jégverés, míg a többi vidékek többé-kevésbé meg voltak kímélve a jég pusztításától. Természetesen a jégbiztosítók sokkal könnyebben fedezhetik a kárt, miután az megoszlott és a biztosítók a jégsúlytotta vidékekért a jégtől megkímélt vidékek díjbevételeiből szerezhették kárpótlást.

Ennek a körülménynek a felismerése egy oly eszmére vezet, mely arra van hivatva, hogy kiegyenlítse a klímataikus tekintetben egy-egy tartozó területek jégbiztosításának egyhelyütt növekvő, máshelyütt csökkenő kockázatát. Ez a terv az, hogy a magyar biztosítók karöltve azokkal a román, csehszlovák, jugoszláv és osztrák biztosítókkal, melyek azon területek jégbiztosítását bonyolítják le, melyek azelőtt Magyarországhoz tartoztak, úgynevezett poolt, közös jégirodát létesítsenek. Az összes magyar biztosítók és az érdekelt utódállambeli biztosítók is csak hasznát látnák ennek a közös jégirodának, mely felhívja tenné, hogy a jégbiztosítás helyenként rendkívül nagy kockázata megoszolják. A klimatikus viszonyok szükségessé teszik a közös jégiroda felállítását, mert nagyobb díjbevétele könnyebben tudja elvinni a nagyobb kárarányt, mint a kisebb díjbevétele a kisebb kárarányt, miután a nagyobb díjbevétele teljesen megoszlik, úgy, hogy egy-egy társaságra aránylag csekély kár esik.

E közös jégirodának körvonalai nagyjában már meg is vannak s egy összehívandó konferencia fogja eldönteni, hogy ha sor került a terv megvalósítására, milyen módszer szerint történjék. Arról van szó, hogy

a magyar, román, jugoszláv, csehszlovák és osztrák biztosító társaságok a megfelelő területen szerzett jégbiztosítási stok 50 százalékát bocsássák, a pool rendelkezésére, mely ezt az ötven százalékot egy megállapítandó kvótai arányában felosztja a jégiroda tagjai között, tehát ez a szervezett körülből megfelelően a magyar kartei társaságok tüzbiztosítási egyezményének. Egy másik tervezet szerint a poolt úgy kellene megoldani, hogy mindegyik állam saját területén létesítsen egy-egy jégirodát, a fent vázolt 50 százalékos rendelkezésre bocsátás alapján s e jégirodák közösen észármolással lennének egymással. A tervezet lényegileg teljesen megégyezik, csak miután az egységes jégiroda felállítása az adminisztrációt lényegesen egyszerűsíti, a közös és egységes jégiroda látszik a legcélszerűbbnek. Amennyiben erre a megoldásra kerülne a sor, Budapest központi fekvésénél fogva szinte kínálkozik a közös jégiroda székhelyül s ez már csak azért is természetes lenne, mert legerősebben mégis a magyar biztosító társaságok vannak érdekelve. Másodsorban Pozsony jönne tekintetbe, esetleg Bécs.

Amennyiben ez a terv megvalósul, ami pedig valószínűleg nem fog sokáig várni magára, a jégbiztosítóknál, érte ezáltal a magyar, jugoszláv, csehszlovák, osztrák és román biztosítók, vissza fog állani a jégbiztosítás normális kockázata. Néhány év tapasztalata mutatja, hogy a jégszezon az említett területeken rendkívül egyenetlen volt, ebből egyik állam jégbiztosítóinak sem származott sok haszna, éppen annál az oknál fogva, hogy azt, amit a jó éven nyertek, leadták a rossz éveken azt viszont, amit a rossz évek alatt elvesztettek, nem tudták kellőképpen visszaszerezni a jó évek alatt, mért a kockázat megoszlása nem volt egyenletes.

Valutáris és forgalmi érték

A világháború nemcsak az emberek gondolkodását, erkölcsi felfogását, de a gazdasági életet is teljesen felforgatta. Annnyira, hogy most a földnek nevezett gazdasági krízis korában, 8 év múlva a fegyverzörejnek a harsogtatásán való elmúlása után sem tud gazdasági életünk a normális mederbe visszatérni. Világmegváltást hirdető olveklátszólagos akarások halomszámra teremnek, de soha több bizonyossággal, közel-foghatóbban be nem bizonyított, hogy a legjobb rendszernek, legmondosabb kiesedések is csak értéktelen papírrongyok, ha a végrehajtás nem tud életet önteni beléjük. A közgazdasági élet teljes megbomlása világielenség, de talán soha sem oly nagy elterés a valutáris értékek mérő pénz és az annak fejében szolgáltatott termékek között, mint éppen Romániában.

Minden pénz érzékeny a hullámbzás minden mozgását megérzi, vadlankodik, de a mi pénzünk a lej, védelmezni képtelen. Ha a külföldön már ponttal "enyomják" belődön az áruk értéke a veszteség dupláira emelkedik, ha a külföldi jegyzés javul, az áruk fölemelkednek maradnak és esik vagy emelkedik a valutáris jegyzés, a földi értéktől függetlenül folyton emelkedik az áruk értéke, a közönség napról-napra drágábban él, kevesebbet tud vásárolni. A földesimétek időnkénti emelése, csak nagy távolságban, elmaradva követi — mint halvány visszfény — a tényleges árlakat.

A lej és a svájci frank körülbelül egy értékben állottak s ma a frank 40-42-szeres értékű a lejhez viszonyítva, amiből logikailag következik, hogy a mi birtkón egy lejbe került, most 40-42 lejért legven kapható. Az áruk azonban a 60 ponttól a 100 pontig és azon felül emelkedtek s így a lej forgalmi értéke a valutáris 42-szeres halvezt 60-tól a 100-szorosig esett s csak naponként állandóan. E tények, mint axioma mindenki előtt ismeretes, mindannyian nyilván az elviselhetetlen fehér, a máshétfeltem drágaság miatt, de valóságos, melyek alig történnek valamely hátrányára. Az indokolatlan vármok, szállítás nehézségek adók mellett a drágulás egyik halálhőrszögét adja a bizonytalan jövedel, a mindenféleképpen tapasztalható megbízhatatlanság, az erköl-

csökleromlása, hogy senkisésem igényesül becsületos, kitaró munkával boldogulni, de minél gyorsabban, munka nélkül. "alkalmatlan módon meggazdagodni. A legkülönbözőbb foglalkozási ágak között nincs meg a megfelelő értékkülönbség, hanem a demokráciának hamis jelszava alatt minden rothad, pusztul, pang. Tüzhányók fölött táncol a világ, orgiákat ül a tudatfenség, bosszuszállás s addig ülésezik a tehetetlen népszövetség. Legfegyverzéről tárgyalnak az állig felfegyverkezett országok, önrendelkezéstől hangos a világ s a kisebbségek soha nem tapasztalt nehézségekkel küzdenek, megbízva legzentebb jogukban.

Mindaddig, míg ezek az állapotok meg nem szűnnek, a pénznek stabilitása nem lesz, s a hullámbzás az existenciák sorait örült össze-visszaságban fogják fölemelni, de sokkal többet lesújtani és kördusbotra juttatni.

Ma nincs Romániának ehetőbb kérdése, mint a lej stabilizálása, a forgalmi értékének a valutáris értékkel való összehangolozása, szóval a gazdasági élet egészséges megalapozása s ennek megfelelően a közélet tisztaságának biztosítása.

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, szeptember 2

A világpiacon: A lej tovább javul, erősödik a francia frank, szenzációs emelkedést mutat az olasz lira. A többi valuta jórészt változatlan.

A belső piacon: A forgalom mérsékelte, az árfolyamok a lej külföldi javulása ellenére szívdartáltak. **Délben:** egy svájci frank 39.20 lej, egy dollár 201 és háromnegyed lej, egy olasz lira 7.70 lej, egy német márka 48.40 lej, egy dinár 3.70 lej, egy angol font 985 lej, egy francia frank 6.19 lej, egy cseh korona 6.02 lej, egy osztrák shilling 28.70 lej, egy lejért 346 magyar korona.

Zürich Devizák: Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.30, egy dollár 5.18, egy angol font 25.14 és ötnyelcad, száz francia frank 15.70, száz olasz lira 19.30, száz cseh korona 15.32 és fél, száz dinár 9.12 és fél, száz lej 2.57 és fél, tizezer magyar korona 0.7250, tizezer osztrák korona 0.7320.

SPORT

A vén diák

Irta: Kosáryné Réz Lola (73)

Hallgattak egy darabig. Aztán Malvinka megtörülgette a szemét.

— Miért is méssz el Józsi bácsi? Miért nem maradnál itt nálunk?

— Nálatok?

— Miért nevetel? Kibékültem a Gedeonnal, sakkoztatók együtt esténként... Hová mennél el egyedül? En vigyáznék rád, mindig jól befuttenék a szobámban és ha mégis meghülnél, hársfátát főznék neked, mert az többet ér. — neked magmondam, — mint a Gedeon minden orvossága. Itt ülök az egyik nagy karosszékekben a kályha mellett...

— A kályha mellett... Várj csak kicsi asszony... Mint a keresztapánál a Guszti bácsi... A Guszti bácsi tudod, afféle öreg rokon volt mindig ott ült a karosszékekben a kályha mellett s egész nap így tett a fogatlan szájjával: nyámlnyám. Ha a lányok bálba készülődtek, ő adogatta a hajtűket és melegítette a süfővasat ha pedig a keresztapának rossz kedve volt, reá kiabált. A cseledek úgy hívták: az öreg nagyságos ur.

Kihuzta magát a vén diák s a homlokát kezdte simogatni.

— Hü, a kutyafáját! Ennyire öregek még nem vagyunk!... De valami van a dologban, kicsike, azt nem lehet letagadni.

A karosszékhez ment, beléült s a könyökre dőlve a tűzbe nézett. Malvinka hozzámment s nagyon gyöngyöden végigsimította a fejét. A vén diák kigyűvesedett.

— Ne simogass. Ne sajnálj. Hallod-e? Ne sajnálj. Mit sajnálsz engem?

Az asszony megint sirva fakadt.

— Csak úgy. En nem bírom látni, hogy valaki szomorú legyen. Most el akarsz menni és úgy fuj a szél és úgy eik a hó... Maradj itt nálunk. Józsi bácsi, ne menj el egyedül.

— Köszönöm, kicsi asszony, — mondta a vén diák és kezét csókolta. — hogy gondot akarsz venni reám? Látom már, hogy csak ugyan engem is szeretsz. Mert mindenkiket szeretsz. Mert mindankinek jót akarsz. Csakhogy ez bajos, kicsike. Egyszerre nagyon csak egy embert lehet szeretni, a többi mind elfelejtli olyankor az ember. Most mit sírsz megint?

Malvinka az ő rendes szólásával felelt:

— Mert semmi szép se lehet a világon.

A vén diák elővette a zsebkendőjét.

— Na ne sírj... Ne sírj, hallod? Lezlek inkább, nem bánom, az öreg nagyságos ur... Ne sírj, mert minéljárt én is sírok... bizony. Isten...

Megremegett a hangja.

— Ne sírj, hallod-e?

S megtörülte a szemét a vén diák.

Malvinka most lehajolt hozzá s a homlokát megcsókolta.

Csend volt.

Elvira szólta be:

— Malvinka, nem vagy itt? Mi lesz a gyerekekkel? Még mindig nincs befutva a szobájukban! Elfelejtkeztek rólok?

Az ajtó újra becsukódott. Malvinka remegve mondta:

— Isten bocsássa meg nekem, egy pillanatra meglelejtkeztem róluk.

És kiment.

XXXII.

A könnyes ember.

Kopogtak a kapun. Elvira hajlotta meg legelő zör, amint a sötét folyosón ment a konyha felé. Most kinyitott a kecsény ajtót és a havi téli derengésbe és mosolyba a forrás kalap, meg macskaféjű, ötfarkú hiba körvonalait, ijedten fohászzkodott fel szívében:

— Uram! Istenem, most még vendég is jön, mikor Gedeon a vacsorát várja! Még dühösebb lesz a Gedeon!

De amikor a kaput kinyitotta, már mosolygó szívógyességgel tessékölte a vendéget beljebb.

— Te vagy az, édes Ilkám? Isten hozott! Alig ismertelek meg ebben a sötétben! Tessék, gyere beljebb, már olyan rég nem látunk... Fáj-e még a fogad?

Faludi Ilka. — özvegy Pupákné — csoszogott néhányat a күszöbre tett szőnyegdarabon, ahogy ne vigyávre telt a szobáa.

— Nem, édes Elvirám, a fogfájásom megszűnt. De annál jobban fáj a szívem.

— A szíved? Csak nem vagy beteg?

Faludi Ilka csak legyintett és sóhajtott. Aztán kopogott és benyitott az ajtón.

(Folytatunk.)

Kiadó: Brassói Lapok nyomdája.

Budapesti értéktőzsde Árfolyamok kedden gyengültek. Zárati árfolyamok ezrekben: Magyar Hitel 329 és fél, Osztrák Hitel 149, Salgó 534, Rima 158, Délvasut 150, Államvasut 365, Kohó 230, Ganz-Danubius 1520, Készén 3920, Nasic 1405, Szlavónia 38, Földhitebank 175, Viktória matom 30, Kereskedelmi Hitelbank 13, Pesti Magyar Kereskedelmi 1090, Beocsini 1300, Urikányi 1335, Láng 100, Lipták 23, Schlick 72, Brassói 430, Zabolai 29, Cukoripar 1710, Temesi szesz 370, Hungária műtrágya 28, Olasz Bank 23, Angol-Magyar 38, Leszámitó 67, Magyar-Cseh 11, Nova 315, Kronberger 1,2, Csáky 7, Izzó 910, Magnezit 1025, Viktória butor 1,5, — Ófa 555, Malomsoky 4, Pesti Hazai 1910.

(—) **Júliusban veszteséget mutat Németország külkereskedelmi mérlege.** Berliini jelentés szerint július hónap a bevétel Németországba 949 millió arany márkát tett ki, míg a kivétel 823 milliót, így a mérleg 126 millió arany márkát veszteséget mutat. Első sorban nagymennyiségű élelmiszert vittek be és pedig azzal a céllal, hogy elkerüljék az új felemléi vámtarifa fizetését, mely augusztus elsején lép életbe.

(—) **A tűzifaszállításnál csukott vagonokban 20 százalékos pótdíj fizetendő.** Bukaresti jelentés szerint az államvasutak vezérigazgatósága körrendeletet adott ki, mely szerint a jövőben feltétlenül ki kell vetni a 20 százalékos felemelt díjat a csukott vagonoknál, továbbá szor ezeket tűzifa szállításra használják.

(—) **Új rendszert állapítottak meg a tűzi faszállításra.** Bukaresti jelentés szerint az államvasutak vezérigazgatósága a tűzifaberakodásra új rendelkezést adott ki. Ez szerint a jövőben semmi szín alatt sem engedik meg, hogy fővonalakon, nyílt pályán eszközöljék a berakodást. A mellékvonalakon a berakodás a következő módon és feltételek mellett történhetik: A vezérigazgatóság ily berakodásokat csak azon esetben engedélyez, ha minden egyes esetre külön megkapja a kerületi igazgatóság jelentését s ha ez a jelentés kedvező. A kerületi felügyelőségek felelősek, hogy azokat az intézkedéseket megtegyék, amelyek a forgalom biztosítása szempontjából szükségesek. Ha a vezérigazgatóság közli a megadott engedélyt, a felügyelőség közli az engedélyezett vagonok számát a feladóval, melyeket két átlomás közé irányítanak, hol a fa fekszik. Az átlomások átveszik és bejegyzik a fuvarleveleket, naponta hat tíz tonnás kocsi; az eljárás ugyanaz, mintha a szállítás az állomásról történne. Ha a berakodás sorrendje elérkezik, a felügyelőség a bejelentési időrendben, kivétel nélkül elküldi a szükséges vagonokat, esetleg teljes vonatot, s megállapítja a kivétel díjtarifát.

(—) **Az aranyfrank új egyenértéke a posta díjazásánál** Bukaresti jelentés szerint a posta és távirat vezérigazgatósága szeptember elsejétől kezdve az aranyfrank új egyenértékét állapította meg és pedig az eddigi 50 lej helyett 45 leiben szabta meg egy aranyfrank értékét. Külföldi táviratokat és csomagokat tehát ezen az alapon kell fizetni. Ugyanakkor a távirat díjat Törökországba, Bulgárián vagy Konstancán át 40 aranycentimesben állapították meg szavanként.

(—) **Készülnek a cukorrépaszállításra az államvasutaknál.** Bukaresti jelentés szerint jelenleg a cukor idény lebonyolítására készülnek az államvasutaknál. Hogy a szükséges számú tehervagon meglegyen, egyes cukorgyárak a saját költségükön javították ki vagonokat. Az eddig végzett számítások szerint a folyó évben 150 ezer vagon cukorrépa kerül szállításra, amely különböző gyárak közt oszlik meg. Az elmúlt idényben körülbelül 95 ezer vagon cukorrépa szállították. A szállítás szeptember 5-én veszi kezdetét.

(x) **A CAB Brassóban.** A Cercul Athletic Bucurest kitűnő csapata szombaton délután a BMTE ellenfele lesz, míg vasárnap a Brasoviával méri össze erejét. A főmérkőzések mindkét nap 5 órakor kezdődnek, míg a vasárnapi MTE—Brasovia ifjúsági mérkőzés délután háromkor lesz.

(x) **A Brasovia Galoczán.** Vasárnap a Brasovia kombinált csapata a jóképességű Galoczási Sport Clubnak, a hajdani Romás S. C.-nek lesz vendége Galoczán.

(x) **Románia atlétikai bajnokságai.** Bukarestben szeptember 11—12-én tartják meg az Institutul National de Educatie Fizica stadionján Románia atlétikai bajnokságait. Nevezések szeptember 8-ig dr. Aurel Lencutia címmel küldendők, Bukarest, Calea Victória 190 szám alá. Nevezési díj 20 lej számonként és 100 lej stafétánként. A verseny kezdete szombaton délután három órakor. Az első nap programja: 400 m. síkfutás előfutamai, Távolugrás, 110 m. gátfutás előfutamai, Magasugrás helyből, 200 m. síkfutás előfutamai, 10 ezer m. síkfutás. Kalapácsdobás, 400 m. gátfutás előfutamai, 100 m. síkfutás előfutamai, Távolugrás helyből, 800 m. síkfutás, Súlydobás, Olympiai staféta.

Vasárnap délután háromkor: 400 m. gátfutás döntője, Rudugrás, 100 m. elődöntő, 1500 m. síkfutás, gerelyvetés, magasugrás, 200 m. síkfutás döntő, 110 m. gátfutás döntője, diszkoszvetés, 5000 m. síkfutás döntője, hármasmugrás, 400 m. síkfutás döntője, 4-szer 100 m. staféta. Az összes atlétika az Educatia Fizicanal díjtanuláson lesznek elhelyezve a verseny egész tartamára. Az összes egyesületek zászlóikat is vigyék magukkal, hogy az öfelsége előtti tisztelgésen résztvegyenek. A versenyeket öfelsége Ferdinánd király védnöksége és jelenlétében tartják meg.

(x) **Az MSE uszóversenye.** A marosvásárhelyi Sport Egylet 1926. szeptember 5-én délután három órai kezdettel országos uszó versenyt rendez a városi strandfürdő medencéjében a következő programmal: 50 m. gyerekek gyorsuszás, 50 m. gyermek meluszás, 50 m. ifj. meluszás, 50 m. ifj. hátuszás, 100 m. ifj. olduszás, 50 m. ifj. gyorsuszás, 200 m. ifj. gyorsuszás, 50 m. lánygyorsuszás, 4-szer 50 m. ifj. gyors staféta, 4-szer 50 m. ifj. vegyes staféta, 100 m. senior meluszás, 100 m. senior hátuszás, 50 m. senior olduszás, 50 m. senior gyorsuszás, 100 m. senior gyorsuszás, 400 m. senior gyorsuszás, 4-szer 50 m. senior vegyes staféta, 4-szer 50 m. senior vegyes staféta. Nevezési határidő szeptember 4 este 6 óra. A versenyző egyesület távirati bejelentését előre kérjük, az induló csapat létszámának pontos feltüntetésével. Nevezési díj a verseny kezdetéig lefizetendő. Nevezések Nagy Jenő gyógytervezs, Sfantu Gheorghe címre küldendők. A versenyt tekintet nélkül az időjárásra, minden körülmények között megtartják.

(x) **Konrád II. csapata már az Egyesült Államok bajnokának is méltó ellenfele.** Konrád II. csapata, a Brooklyn Wanderers szombaton az Egyesült Államok bajnokai együttesével, a Bethlehem Steelle mérte össze erejét. A mérkőzés iránt óriási érdeklődés mutatkozott és nem kevesebb, mint 30 ezer ember volt kíváncsi a tavalyi bajnokcsapat és a new yorki együttes nagy hírnévre emelkedett együttesének találkozására. A mérkőzés valóban elsőrangú sportot nyújtott és rendkívül heves és izgalmas küzdelem után végeredményben 3:3 (1:1) arányban eldöntetlenül végződött. A Brooklyn Wanderers góljait Schönfeld (2) és Konrád II. lőtték. Ez az eredmény nagy feltűnést keltett Amerika sportköreibben, mert a bajnok csapat eddig minden mérkőzését megnyerte. Vasárnap azután Konrád csapata a Carsteels Canada-val játszott és az előző nap fáradaimai ellenére 4:1 (2:0) arányban biztos győzelmet aratott. A gólokat Eisenhoffner (2), Nemes és Burgess lőtték.

(x) **Körnig verhetetlen.** A németek legjobb sprintere, Körnig, egyelőre verhetetlennek látszik. A vasárnapi sprinttriálon is biztosan nyerte. Második ismét Wege lett mögötte. Körnig eredményei: 50 m.: 5.9 mp. 100 méter: 10.4 mp. 200 méter: 22.3 mp.

(x) **Wessely az osztrák dekalion-bajnok.** Vasárnap fejezték be az osztrák dekalionbajnokságot, amelyet a várakozásnak megfelelően a favorit Wessely nyert meg nagy pontkülönbséggel. 1. Wessely 6724.94 pont. 2. Peterlik 6158.62 pont. 3. Leck 5754.86 pont.

Tökmagot, babot, aszalt gyümölcsöket, olajpogácsát

keresek megvételre. Sűrű ajánlatokat — lehetőleg megmintázva — a Brassói Lapok kiadóhivatalába „Export” jellegre kérek.

Jöjjen Budapestre!

Budapesti és balatoni fürdők vendégei a magyar vasutakon 50% kedvezményt kapnak.

CONTINENTAL SZALLODA

Budapest, VII. Dohány-utca 42. (Hungária-fürdő épületében).
Modern comfort! — Mérsékelt árak!

LIGET-SZANATÓRIUM

Legmodernebb gyógyintézet gyomor-, bélelbeteg, szív-, vese-, cukorbeteg részére. Vizgyógyintézet, VI. Nagy János (Benczur) utca 47 sz.

Dr. Pajor Szanatórium és Vizgyógyintézet Budapest VIII., Vas-utca 17 sz.

PARK-SZANATÓRIUM

Legfokozottabb sebészeti gyógyintézet, szülészet, oszlaty, urológia, hólyag, prosztatá, vesebeteg kezelés. Röntgen. VI. Aréna-ut 84.

ROYAL NAGYSZÁLLÓ

VII. Erzsébet körút 45-47. Világnyitja és szolid! Budapesti és más magyar fürdők látogatói 50 százalékos kedvezményt kapnak

SVABHEGYI SZANATÓRIUM

Klimatikus, diétás gyógyintézet bel- és idegbetegek részére. Nap- és légtüdők I. Bárány Eötvös ut 12. szám.

SZENT MARGITSZIGET

A Duna-folyam gyöngye. 150 hoidas park. Nagyszálló. Szanatórium. Magyarország legmodernebb üdülő- és gyógyintézet. Kénes és szénasavas gyógyfürdők küszvény, reuma és idegesség ellen. Thermal strandfürdő.

AUTÓHÜTŐKET:

Ujakat és javításokat a Viktoria hűtő gyár készít: Ugyanott: 1-1 drb.: Prestó, Protos, Puch- és kis Fiat, használt hűtők eladó. 1 drb. zárt-autó karosszéria jókarban, jutányos áron eladó. Cím: Viktoria hűtőgyár Brassó, Katona-kórház-u. 2. 2334

A Katalin-utca 28 szám alatti ház nagy kerttel szabad kézből

eladó.

Érdeklődni Jancsisor 3. — Telefon 3-66. 8935

Bankok, kereskedők és iparvállalatok figyelmébe!

Mindennemű üzleti nyomtatványokat, ugymint levélpapírokat, számlákat, nyugtákat, kassza-belégeket, stb. stb., valamint legújabb rendszerű vonalzó gépen készült legkomplikáltabb speciális vonalzású üzleti könyveket

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, két, három, négy, vagy több szintű vonalzással, magyar, román és német nyelven, mérsékelt áron készít és rövid időn belül szállít

Grünfeld V. és Társai

könyvnyomda, könyvkötészet és vonalzó-intézet Brassó, Kapu-utca 64-66. Telefon-szám 6-77

Vidéki megrendeléseket (postán is) a legrövidebb időn belül teljesítünk. A különböző nyelvekre való lefordítást, felelősség mellett, külön díjazás nélkül vállaljuk

Kedvező fizetési feltételek mellett alkalm van Önnek is állandóan elegánsan öltözködni, ha ruháit a brassói

CONCURENTA

uriszabóságnál (Tehénpiac 4 szám alatt) készített. Nagy választék öltöny, felöltő- és télikabát-szüvetekben. Vidéki megrendelőmet meghívásra készséggel keresem fel szövet-mintáimmal. Egy megrendelés meggyőzi Önt árainak olcsóságáról.

Részletfizetésre!

Külföldi férfi- és női szüvetek, kész férfi-, fiu- és gyermekruhák, kész férfi és női kabátok és

esőkabátok.

Ágygarnitúrák, függönyök, fehérnemű, zephir és pouplin.

Saját férfi- és női szabóság!

Szepességi vásznak

egyedüli lerakata.

Központ: Brassó, Cérna-utca 7. Lévay Sándor és Tsa

Árumegtekintés vételkényszer nélkül!

USPULUN a legjobb szer a gabona csávázására, üszög fuzarium, árpározda, zabporüszög, stb ellen. !!!!!!!!!!!!!!!

Kapható a vezérképviselőnél:

Erdélyi szász gazdasági egyesület árucarnoka

Sibiu - Nagyszeben.

A brassói kir. törvényszék elnöke

No. Pres. I. J. 65/4-1926

Hirdetmény

Az 1874 évi XXXV. törvénycikk 15 §-a alapján ezennel közhírré tétetik, hogy az igazságügyminiszter urnak f. évi június 9-én kelt 47559 számú rendeletével Dr. Boeriu Miklós ur közjegyzővé lett kinevezve Brassó városában az ujonnan rendszeresített állásba; hogy nevezett az előirt hivatalos esküt ezen kir. törvényszéknél 1926 évi augusztus hó 13-án megtartott nyilvános ülésében letette és ennek folytán a fent nevezett törvény által előirt hatáskörű működését megkezdte. Brassó, 1926 évi augusztus hó 13-án.

Teodor Ionescu m. p. Gh. Stănculeanu törvényszéki elnök. jegyző.

Motorkerékpár eladó

teljesen jókarban levő üzemképes 12 HP. Harley Davidson gyártmány OPREA, Brassó, Kapu-utca 33 sz. I. emelet. 7471

APRÓ HIRDETÉSEI

Egy szó ára 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25%o engedmény. - Legkeisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előfizetendők. - Csak választékosan megválasztott kérdézősködésekre válaszolunk.

A női kézimunkával foglalkozók rendeljék meg azonnal a „Tündérújjak” aug. (16) számát. Gazdag tartalom, nagyított mellékiv. Ára 70- lej. Ajánlati díj 8- lej. Előfizetési díj 1/4 évre 190- lej. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Különbejárati butorított szobát keres fiatal főhadnagy. Megegyezés szerinti bért fizetek. Cím 8923 sz. alatt a kiadóban.

Eladó egy két járatu szítás malom. Zerbes Péternél, Illyefalván. 8921

Eladó egy jókarban levő modern ebédő berendezés. Cím 8917 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi érettségivel bíró fiatalember. nagyobb vidéki bór fizlet vezetője állást változtatna. Megkereséseket Csandor Jenő Odorheiu címre kér. 8916

Eladó jókarban levő gyapjúfonó és fésülő felszerelés amely áll. 1 fésülő, 1 szálcsináló, bármily erőre alkalmazható, 3 kézihajtós fonógép, 1 takács szövőszék számos hozzátartozó felszereléssel. Cím Essig Gyula, Covasna. 8712

Eladó Szováta-fürdőn egy 15 helyiségből álló ujonnan épült masszív villa az István-szállóval szemben. Érdeklődni Dosztál Kálmánnál, Dicioșanmartin. 8622

Keresek 3 szobás fűdősobás egészséges lakást, lehetőleg kerttel. Bővebbet 64-66 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Suche intelligentes deutsches Fräulein zu siebenjährigem Mädchen, für nachmittag. Adresse in der Verwaltung des Blattes unter 6264.

Egy szoba konyhás lakást keres fiatal pár. - Cím a kiadóban.

Uri család felvesz egy iskolás gyermeket teljes ellátással. Hátulsó-u. 9 a. 8940

Üzlethelyiség italmérséi engedéllyel kiadó. Ertekezni 8944 sz. alatt a kiadóban.

Megbízható intelligens fiatal asszony, magy német és meglehetősen mán nyelvismerettel, gírassal irodai alkalmazást keres, azonnali lépésre. Ajánlatok „Sereny igényű” jellegű kiadóba kéretnek. 8

Intelligens fiatal asszony házvezetőnőre ajánlkozik. Vidékre is megy. Azonnali belépti címmel ellátott ajánlatot a kiadó továbbít. 8

Három garnitúra gcséplőgép eladó, üzen megtekinthetők. - Szá Gyula, Ajta-mare. 8

Eisörendű vasestergelyos géplakatos, kinek összes vezérművel vizsgálja van, főgép állást foglalna. Levelek „Specialista” jellegű kiadóba kérek. 89

Cipőfelsőrész készítéshez tanuló leány vétetik, Hirscher-u. 26 89

Külön bejárati csonos butorított szobát 2-3 magános férfin kiadó. Cím 8941 sz. alatt a kiadóban.

Fiatal segéd és egy házból való tanuló alkalmazást nyer. Fejér Albe fűszerkereskedőnél, Kpu-u. 50. 89

Eladó motor. Egy jókarban levő egyenlőkaros Ganz gyártmányu 2 l erős motor, olcsón eladó. Érdeklődni lehet Sep szentgyörgy, Csiki-u. szám. Váradi Péter. 89

Jókarban levő 200 literes vashordót vásárol Rosenberg Herik, Oradea, Str. Dimitri Cantemir 53. 89

Tejcsarnok

titzenben, modern felszereléssel, jég és hűtőgéppel, bányai nagy vasroshan eladó, vagy bérbeadó. Érdeklődni „Tejcsarnok” jelleg alatt Rudolf Mosse Oradea, Bul. Reg. Ferdinand No. 4.

Cserépkályhák

minden színben és fazonban, raktárról felállítva, jutányos áron kaphatók

Wrobel Vilmos-nál

Feketehalom. Codlea 533

Minden konyhán ott kell legyen a

Biri néni szakácskönyve

(Ára 120.- Lej) valamint

A házi cukrászat kézikönyve

(Ára 40.- Lej.)

Kapható mindenütt.

Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidallalatának körforgógépén Brassóban.